

9

September
2010

cena 0,19 euro (6 Sk)

Staroturiansky

Rekonštrukcia Základnej školy finišuje...

Oheň a voda...

Neznášajú sa a sú navzájom priam likvidačné. Ale na druhej strane: bez nich by pravdepodobne nevznikol život na našej Zemi. To je jeden pohľad, taký skoro „učebnicový“. Realita, ktorú vidíme, počúvame a čítame, je oveľa smutnejšia, doslova tragická... Oheň a voda devastujú Zem, jej prírodu, maria ľudské životy... Možno na niekoľko desaťročí dopredu výrazne ovplyvňujú podmienky pre existenciu všetkého živého. Povodne na Slovensku, v Čechách, Indii, Číne, Pakistane... Stovky lesných požiarov v Rusku, na Balkáne, v Kanade... Tisícky mŕtvych. Niektorí bedáka nad pokazenou dovolenkou, svet trpne nad zmarenými životmi, biedou najchudobnejších častí sveta. A cenami hlavných potravinových komodít. Naš malý slovenský trh (teda každý z nás) svojou spotrebou i produkciou to musí iba rešpektovať. Chcem aj takouto formou pripomenúť, že svet je malý a že všetko so všetkým súvisí. Viem, nič nové, iba v inom „obale“.

V inej podobe máme oheň a vodu každodenne okolo. V našich vzťahoch - v práci, na ulici, doma... Držme ich od seba, pretože sú navzájom likvidačné. Bolo by škoda spáliť, či zatopiť príležitosť či osud a nielen v septembri. Prvý jesenný mesiac začíname sviatkom a úctou k zákonu zákonov- Ústave SR.

September býva krásny, iný, ako všetky ostatné mesiace. Aj napriek tomu, že začínajú školské povinnosti, ved nový školský rok je iba ďalší krok našich nasledovníkov ku skutočnému životu.

Pekný september všetkým, priatelia!

J. M.

Z OBSAHU:

Z rokovania mimoriadneho MsZ
Školský zvonček zazvonil...
Boli sme v Kunoviciach...
Výrob drevin okolo OD
Miesta konania referenda
Voľby do samosprávy
Cityfarma Slovakia odpovedá
Diskusia o podobe mesta...
Minulý šk. rok v MŠ
Spomienka na Kristínu Royovú
Štátna ľudová škola - 10. pokr.
Spomienka na holokaust
Kultúra, šport, matrika...

Z OBSAHU:

Národná transfúzna stanica oznamuje dobrovoľným darcom krvi, že uskutoční odber krvi 20. septembra 2010 od 8,00 do 10,00 hodiny v kaviarni DK Javorina.

POZVÁNKA

4. september- Cyklistické preteky
na Veľkú Javorinu, 10.00 h, Hrnčiarové

26. september- Cigánski diabli, 19.00 h,
DK Javorina

Z ROKOVANIA MESTSKÉHO ZASTUPITELSTVA

Dňa 12.8.2010 sa konalo XXXV. zasadnutie MsZ, ktoré otvorila o 15. h primátorka mesta.

Mestské zastupiteľstvo Stará Turá na svojom zasadnutí prerokovalo návrh I. zmeny rozpočtu mesta Stará Turá pre rok 2010. Hlavným dôvodom tejto úpravy je výpadok podielových daní z príjmovej časti rozpočtu. Mesto bolo nútené z dôvodu hospodárskej krízy vykonať aj ďalšie úpravy v rozpočte. Po rozprave poslancov k zmenám rozpočtu bol schválený návrh zmeny rozpočtu v nasledovnej štruktúre:

Bežné príjmy:	4 073 731
Kapitálové príjmy:	4 385 865
Finančné príjmové operácie:	158 053
Príjmy celkom:	8 617 649
Bežné výdavky:	4 012 294
Kapitálové výdavky:	4 523 933
Finančné výdavkové operácie:	81 422
Výdavky celkom:	8 617 649

V ďalšej časti rokovania poslanci schválili vytvorenie volebných obvodov a počet poslancov MsZ pre voľby do orgánov samosprávy obcí.

Dňa 27.11. 2010 sa uskutočnia voľby do orgánov samosprávy obcí. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov ako aj zákon č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí ukladá poslancom MsZ povinnosť v termíne do 23. 9. 2010 rozhodnúť o počte volebných obvodov v Starej Turej a počte volených poslancov na budúce funkčné obdobie rokov 2010 – 2014.

Podľa § 9 Zák. č. 346/1990 Zb. O voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov pre voľby do mestských zastupiteľstiev sa v každej obci tvoria viacmandátové volebné obvody, v ktorých sa volia poslanci mestského zastupiteľstva pomerne k počtu obyvateľov mesta. MsZ schválilo tri obvody v meste Stará Turá:

1. Stará Turá,
2. Drgonova Dolina + Paprad
3. Topolecká + Súš

Zároveň určilo celkový počet poslancov na celé funkčné obdobie, a to v počte 13 poslancov, z toho:

- vo volebnom obv. č. 1	11 poslancov
- vo volebnom obv. č. 2	1 poslanec
- vo volebnom obv. č. 3	1 poslanec

MsZ prerokovalo žiadosť spoločnosti MOKI s.r.o. so sídlom Bratislava, o odkúpenie pozemkov nachádzajúcich sa v priemyselnej zóne. MsZ žiadosť neschválilo a uložilo vypísať na odpredaj verejnú ponukovú konanie s nasledovnými podmienkami:

1. kupujúci predloží spolu s ponukou svoj podnikateľský zámer, v ktorom uvedie i predpokladaný počet zriadených pracovných miest;

2. kupujúci najneskôr do 2 rokov získa stavebné povolenie a začne výstavbu v súlade so svojím podnikateľským zámerom;

3. v prípade, že kupujúci nespĺní podmienku č. 2, zaväzuje sa po obdržaní požiadavky mesta, spätne odpredať dotknuté nehnuteľnosti mestu za pôvodnú kúpnu cenu bezodkladne podľa výzvy mesta,

4. kúpno-predajná zmluva bude obsahovať sankciu vo výške 20 % z kúpnej ceny za nedodržanie uvedených podmienok.

Mestské zastupiteľstvo Stará Turá prerokovalo a schválilo návrh na zámenu nehnuteľností, a to kruhovej križovatky pred hotelom Lipa, Stará Turá, ktorá je majetkom mesta, za objekt bývalej Strednej priemyselnej školy na ul. M. R. Štefánika, Stará Turá, ktorý je majetkom VÚC Trenčín. Poslanci taktiež prerokovali informáciu o stave priprav a výroby monografie Stará Turá - naše mesto a schválili zadanie do tlače s nasledovnými podmienkami:

1. Financovanie monografie bude kombinovaným spôsobom.

2. Maximálna výška výdavkov z rozpočtu mesta nepresiahne 4 500 eur.

3. Premietnuť výšku výdavkov do rozpočtu mesta.

Záver rokovania patrilo návrhom a otázkam poslancov.

Mgr. Ľubica Klimáčková

Družobná spolupráca

Napĺňanie programu podpísanej Zmluvy o spolupráci a partnerstve medzi mestom Stará Turá a mestom Kunovice (ČR) predpokladá rozvoj a podporu všestrannej spolupráce a vzájomnú výmenu skúseností vo všetkých oblastiach komunálneho života. Po rozbehnutí aktivít v spolupráci spoločenských organizácií z oboch miest, ktoré prináša už svoje ovocie v oblasti výmenných akcií kultúrneho a spoločenského života, sa v piatok 20.8.2010 zúčastnili vzájomnej výmeny skúseností v Kunoviciach zástupcovia mesta Stará Turá a pracovníci mestského úradu, mestských príspevkových a obchodných spoločností.

Na tomto stretnutí sa zúčastnení vzájomne oboznámili s činnosťou, kompetenciami a výkonom komunálnej politiky i konkrétnymi problémami pri riešení aktuálnych otázok v družobných mestách. Súčasťou stretnutia bola i prehliadka kultúrnych pamiatok mesta Kunovice. Veľmi zaujímavou bola prehliadka priestorov, v ktorých

mesto Kunovice realizuje investičné programy za podpory Európskych fondov, medzi ktoré patrí i realizácia nášho spoločného projektu cezhraničnej spolupráce „Zlepšenie služieb cestovného ruchu Slovensko – Moravského pomedzia“.

Som presvedčený, že i toto stretnutie tak ako všetky predchádzajúce i budúce nebolo vykonané len ako formálne napl-

foto Martin Medňanský

nenie jedného z článkov zmluvy o spolupráci, ale určite prinieslo mnoho podnetov pre rozvoj a podporu spoločných cieľov v prospech všestranného skvalitnenia života obyvateľov oboch miest.

Mgr. Ján Tomeš

zástupca primátorky mesta

Obchodné centrum - vizualizácia obchodných priestorov

Čulý pohyb na Ulici SNP naznačuje, že rekonštrukcia OBCHODNÉHO CENTRA je v plnom prúde. Každým dňom je o krok bližšie k finále, ktoré je plánované už v decembri 2010. V architektonicky priťažlivom komplexe bude poskytovať obyvateľom regiónu Stará Turá pohodlný nákup a podnikateľom vytvorí vhodné podmienky na rozvoj modernej obchodnej kultúry, pri uspokojovaní potrieb návštevníkov centra.

Obchodné priestory na 2. podlaží sú nielen atraktívne, ale dýchajú aj atmosférou „starej“ Starej Turej. Je zrejmé, že investorovi ide nielen o poskytovanie širokej palety služieb na jednom mieste, ale aj o to, aby sa návštevníci v priestoroch cítili príjemne.

Autor: spoločnosť INTERNACIONAL CONSULTING s.r.o.

Vizualizácia kaviarne (2. podlažie)

ODPREDAJ NEHNUTEĽNOSTI PRIEMYSELNÁ ZÓNA V STAREJ TUREJ

Mesto Stará Turá ponúka vo verejnom ponukovom konaní na odpredaj nehnuteľnosti – pozemky nachádzajúce sa v priemyselnej zóne v Starej Turej. Jedná sa o pozemky parc. č. 1825/119 o výmere 750 m², parc. č. 1825/120 o výmere 393 m², parc. č. 1825/122 o výmere 1460 m², parc. č. 1825/123 o výmere 471 m², parc. č. 1825/124 o výmere 1335 m², parc. č. 1825/125 o výmere 593 m², parc. č. 1825/127 o výmere 433 m², všetky pozemky sú v kat. území Stará Turá, evidované na liste vlastníctva č. 1 ako orná pôda. Pozemky sú bez príjazdovej komunikácie a inžinierskych sietí.

Výber záujemcu sa uskutoční na základe ponukového konania.

Ponuka musí obsahovať:

- identifikačné údaje záujemcu (meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu u fyzických osôb alebo názov, sídlo, IČO u právnických osôb,

- súhlas fyzickej osoby so spracovaním osobných údajov na účely zabezpečenia úkonov pri predaji majetku vo vlastníctve mesta Stará Turá v zmysle zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane údajov v znení neskorších predpisov,

- výpis z obchodného registra alebo iného registra (v prípade právnických osôb), nie starší ako 3 mesiace,

- cenovú ponuku záujemcu,

- kupujúci predloží spolu s ponukou svoj podnikateľský zámer v ktorom uvedie i predpokladaný počet zriadených pracovných miest,

- kupujúci najneskôr do 2 rokov získa stavebné povolenie a začne výstavbu v súlade so svojím podnikateľským zámerom,

- v prípade, že kupujúci nesplní predchádzajúcu podmienku, zaväzuje sa po obdržaní požiadavky mesta spätne odpredať dotknuté nehnuteľnosti mestu za pôvodnú kúpnu cenu bezodkladne podľa výzvy mesta,

- kúpno-predajná zmluva bude obsahovať sankciu vo výške 20% z kúpnej ceny za nedodržanie uvedených podmienok,

- vyhlásenie záujemcu, že súhlasí s podmienkami ponukového konania.

Ponuky treba predkladať v uzatvorených obálkach označených spätočnou adresou záujemcu a heslom

„POZEMKY PRIEMYSELNÁ ZÓNA STARÁ TURÁ - NEOTVÁRÁŤ“

na adresu: Mestský úrad, majetkové oddelenie, Ul. SNP č. 1/2, 916 01 Stará Turá. Posledný deň prijímania ponúk je 30.9.2010. Na ponuky doručené po tomto termíne sa nebude prihliadať. Blížšie informácie na tel. čísle 032/746 16 30, 746 16 31. Riadne doručené ponuky vyhodnotí výberová komisia.

UPOZORNENIE:

Predaj nehnuteľnosti víťaznému záujemcovi podlieha schváleniu Mestským zastupiteľstvom Stará Turá.

Mesto Stará Turá si vyhradzuje právo na zrušenie verejného ponukového konania bez určenia dôvodu.

Už školský zvonček zazvonil

Plní dojmov z dvoch mesiacov prázdnin, s krásnymi spomienkami na to, čo zažili, s hlavami plnými plánov do nového desiatimesačného maratónu školského roka 2010/2011 sa 2. septembra stretnú zamestnanci a žiaci základnej školy na ihrisku na Hurbanovej ulici. Na slávnostnom otvorení školského roka, ktorý sa práve začal.

Ako každý rok, tak aj teraz si kladieme otázky. Aký bude tento školský rok a čo nás všetko čaká? Vieme, že to bude 10 mesiacov ťažkej a náročnej práce pre žiakov, pedagogických a ostatných zamestnancov. Veríme však, že všetky úlohy zvládneme k vlastnej spokojnosti i spokojnosti nadriadených.

Tento školský rok je pre našu školu mimoriadnym rokom. Jeho začiatok bude 1. stupeň absolvovať ešte v náhradných priestoroch bývalej priemyslovky. Rekonštrukcia budovy na Komenského ulici bude pokračovať. Napriek enormnej snahe zainteresovaných sa pre objektívne príčiny termín odovzdania stavby posunul o mesiac. Potom sa naši najmenší žiaci presťahujú do krásnych nových tried zariadených novými lavicami a stoličkami, v ktorých sa bude radosť učiť. Všetci sa na túto udalosť veľmi tešíme a sme vďační predstaviteľom nášho mesta za to, ako veľmi sa snažili, aby sme mali vynovenú

školu čo najskôr hotovú a za vyčlenenie potrebných finančných prostriedkov, ktoré boli potrebné na dofinancovanie projektu. Sťahovanie inventáru bude náročná úloha a preto by som chcela poprosiť rodičov a priateľov školy, aby pomohli podľa svojich možností. Všetkým budeme veľmi vďační. Vopred vám ďakujeme.

Druhý stupeň sa bude učiť v budove na Hurbanovej ulici. Konečne budú žiaci 5. – 9. ročníka všetci spolu.

Nasledujúci školský rok je tretím rokom školskej reformy. To znamená, že žiaci 3. a 7. ročníka sa budú učiť podľa nového školského programu. Žiaľ opakuje sa problém s učebnicami, z ktorých mnohé sme zatiaľ nedostali. Takže situácia z minulých školských rokov sa nemení. Prosíme rodičov týchto žiakov o trepezlivosť a pochopenie. Nie je to naša chyba a ak budeme dobre spolupracovať, tak pevné verím, že všetko dobre zvládneme.

Vážení čitatelia, informácie o tom, ako sme začali školský rok, vám poskytneme v nasledujúcom čísle nášho mesačníka. Zatiaľ želám našim žiakom, všetkým zamestnancom školy a tiež rodičom našich žiakov veľa zdravia a sily pri plnení náročných úloh, ktoré nás v nasledujúcom období čakajú.

Anna Chmurová

Postreh občana

Takto vyzerá park pred OD Jednota. Pekné, však. A čo na to životné prostredie mesta a správca mestskej zelene?!

Aj toto je v prospech občana mesta St. Turá alebo niekoho iného?

Text a foto I. Hanáček

Výrub drevín pri Obchodnom dome č. súp. 111 na Ul. SNP v Starej Turej. (Odpoveď na „Postreh občana“)

V rámci stavby „Polyfunkčný objekt Stará Turá- Zmena dokončenej stavby súp. č. 111“, bolo riešené umiestnenie a povolenie všetkých deväť stavebných objektov (SO 01 príprava územia, SO 02 polyfunkčný objekt, SO 03 spevnené plochy a chodníky, dopravné značenie, SO 04 vonkajšia kanalizácia, SO 05 verejné osvetlenie, SO 06 sadové úpravy, SO 07 vodovodná prípojka, SO 08 preložka kábla NN, prípojka NN, SO 09 horúcovodná prípojka ÚK). Pred samotným povolením bolo miestne zisťovanie, pri ktorom bola prítomným účastníkom tohto stavebného konania vysvetlená i nevyhnutnosť výrubu existujúcich drevín za účelom povolenia a následnej realizácie predmetnej stavby. Stavebník samostatnou žiadosťou požiadal o povolenie výrubu drevín v rozsahu 3ks smrek s obvodom kmeňa 71cm, 74 cm, a 98 cm, 2 ks borovica s obvodom kmeňa 73 cm a 61 cm- dvojak, 96 cm- dvojak, 2 ks breza s obvodom kmeňa 81 cm a 100 cm, 1 ks javor s obvodom kmeňa 129 cm. Mesto Stará Turá ako príslušný orgán ochrany prírody a krajiny zvolal komisiu a nariadil ústne konanie spojené s miestnym zisťovaním, kde sa zisťoval zdravotný stav drevín a posudzovateľ projekt náhradnej výsadby, najmä či spoločenská hodnota drevín určených na výrub a hodnota drevín určených na novú výsadbu je adekvátna. Náhradná výsadba v rozsahu kriková ruža vo výške 100 cm v počte 21 ks, krikový porast vo výške 60 cm v počte 247 ks skalník rozložený, 150 ks borievka, 220 ks tavorník, 350 ks levandula spice, 65 ks bobkový list a 500 ks skalník dammerov, bola schválená podľa projektu náhradnej výsadby, ktorý vypracovala odborné spôsobilá osoba. Výrub drevín a náhradná výsadba v uvedenom rozsahu bol rozhodnutím mesta povolený dňa 25.06.2010 s podmienkou, že s výrubom môže stavebník začať až po právoplatnosti stavebného povolenia na predmetnú stavbu. Stavebné povolenie na túto stavbu, ktoré taktiež vydalo mesto Stará Turá, nadobudlo právoplatnosť dňa 02.07.2010. Myslím že príslušní pracovníci mestského úradu a Technických služieb Stará Turá sa s najväčšou vážnosťou zaoberali a posudzovali prípustnosť stavby a s ňou súvisiace vyvolané dopady na zeleň a životné prostredie v našom meste.

Ing. Jana Mináriková
Vedúca odd. výstavby, ÚP a ŽP

ROZHODNUTIE

prezidenta Slovenskej republiky zo dňa 6. júla 2010 o vyhlásení referenda, podľa čl. 95 ods. 1 a čl. 102, ods. 1 písm. n) Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 564/1992 Zb. o spôsobe vykonania referenda v znení zákona č. 192/2007 Z.z. na základe petície občanov prijatej 9. júna 2010.

Referendum sa uskutoční:
v sobotu 18. septembra 2010 v čase od 7.00 – 22.00 hodiny.

MIESTO KONANIA REFERENDA

Okrskok č. 1 - Stará Turá, Mestský úrad, SNP 1/2, prízemie - veľká zasedačka č. dv. 136

Pre voličov bývajúcich v ulici č.d. - Mesto Stará Turá
Družstevná 430-452, 454, 456-481, 483-485, 487-501,
507-512, 677, 680, 689-690, 692-693, 740, 745,
Hurbanova 156-157, 3157,
Podjavorinskej 519, 524-535,
SNP 3, 265-266, 3265, 291,
Športová 503, 506, 675,

Okrskok č. 2 - Stará Turá, Základná škola, Hurbanova ul. č. 128/25
Pre voličov bývajúcich v ulici č. d.

Hurbanova 91, 97, 103, 120, 125, 138-139, 3138, 143,
152, 154, 3154,
Námestie Slobody 76,
SNP 73-74, 149,

Okrskok č. 3 - Stará Turá, Požiarna zbrojnica, Mýtna ul. č. 554/18, I. posch.

Pre voličov bývajúcich v ulici č.d.
Drgoňova dolina 1320,
Dubník II. 1190,
Hurbanova 130-133, 136-137, 3130,
Hviezdoslavova 612-652, 712-723, 741,
Lúčna 3026, 3028-3030,
Mýtna 537, 539, 541, 544-553, 555-557,
Němcovej 654-659,
Sadová 3001-3010, 3012-3014, 3016-3022,
Sasinkova 722-729, 751-753, 755-762,
Slnčná 3031-3033, 3037,
Štúrova 559-594, 596-611, 653, 683-687, 738, 750,
Uhrova 660-673, 701-711

Okrskok č. 4 – Stará Turá, Jiráskova ul. č.168/16, bývalé Detské jasle, I. posch.

Pre voličov bývajúcich v ulici č. d.
Díbrovova 219-229, 232-238, 242, 243-245,
Dr. D. Úradníčka 189-190, 193,
Nám. Dr. A. Schweitzera 195,
Husitská cesta 250, 252,
Jiráskova 165, 188,
Lipová 372,
Mýtna 144,
8. apríla 201-217, 764-771,
SNP 151,

Okrskok č. 5 - Stará Turá, Dom kultúry Javorina č. 378/55, učebňa č. 82
Pre voličov bývajúcich v ulici č. d.

Gen. M. R. Štefánika 363-368, 383-385,
Lipová 369-371,
SNP 261, 270, 273, 276,

Okrskok č. 6 - Stará Turá, Dom kultúry Javorina, č.378/55, býv. kaviareň
Pre voličov bývajúcich v ulici č. d.

Gen. M. R. Štefánika 356-362, 373-382, 386-388,
Hľubockého 304, 308-317,
Holubyho 335, 349-353, 682,
Komenského 264,
Kozmonautov 323, 389-428, 691, 694-772,
Mierová 5,
SNP 263,
Trávniky 2551-2599, 2601-2604, 2604,
2613-2614, 2621, 2630,

Okrskok č. 7 - Drgoňova dolina, Požiarna zbrojnica, I. poschodie č. d. 1239

Pre voličov bývajúcich v domoch číslo
Černochoch vrch 1256-1296, 1321, 1329-1330,
Drgoňova dolina 1203-1254, 1316, 1322, 1324, 1327,
Durcova dolina 1297-1315, 1323, 1328, 1332-1333,

Okrskok č. 8 - Paprad, kultúrny dom-veľká sála, č. d.1567

Pre voličov bývajúcich v domoch číslo
Jazviny 1726-1757, 1799,
Paprad 1505-1724, 1791-1798, 1800-1804, 1809, 1811,
1813, 1817-1817, 1820-1821, 1823, 1825,
U Mikulcov 1759-1789,

Okrskok č. 9 - Topolecká – Požiarna zbrojnica č. d. 2118

Pre voličov bývajúcich v domoch číslo
Hlavina 2001-2034,
Topolecká 2038-2255, 2258, 2260, 2265-2266, 2269,
2274-2276, 2281,

Okrskok č. 10 - Súš, budova Požiarnej zbrojnice č. d. 2462

Pre voličov bývajúcich v domoch číslo
Lazy 2406-2428, 2618,
Súš 2432-2526, 2600, 2605, 2608, 2626,
U Samkov 2527-2548, 2609, 2612,

Voliteľ je povinný preukázať sa pred hlasovaním občianskym preukazom.
V Starej Turej 15.7.2010

Ing. Anna Halinárová, primátorka mesta

Referendum

v ktorom oprávnení občania rozhodnú o otázkach:

1. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom zrušila povinnosť fyzických osôb a právnických osôb platiť úhradu za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom?

2. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom rozšírila možnosť prejednať konanie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky ako priestupok na všetkých priestupkoch podľa zákona o priestupkoch?

3. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky ústavným zákonom znížila počet poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na 100 s účinnosťou od nasledujúceho volebného obdobia?

4. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom ustanovila, že orgány verejnej moci môžu obstarávať osobné motorové vozidlá s obstarávacou cenou maximálne 40 tisíc eur?

5. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky ustanovila možnosť voliť poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a poslancov Európskeho parlamentu prostredníctvom internetu?

6. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom vyňala osoby poverené výkonom verejnej moci z možnosti uplatniť právo na odpoveď podľa tlačového zákona?

(Takýmto zverejnením otázok k referendu chceme občanom uľahčiť prípravu odpovedí).

Organizačné odd. MsÚ

VOĽBY do orgánov samosprávy obcí

sa uskutočnia dňa 27. novembra 2010

Miesto konania volieb

VOLEBNÝ OBVOD Č.1 ZAHŔŇA TIETO OKRSKY:

Okrskok č. 1 - Stará Turá, Mestský úrad, SNP 1/2, prízemie-veľká zariadenka č.dv. 136

Pre voličov bývajúcich v ulici č. d. - Mesto Stará Turá
Družstevná 430-452, 454, 456-481, 483-485, 487-501, 507-512, 677, 680, 689-690, 692-693, 740, 745,
156-157, 3157,
Hurbanova 519, 524-535,
Podjavorinskej 3, 265-266, 3265, 291,
SNP 503, 506, 675,
Športová

Okrskok č. 2 - Stará Turá, Základná škola, Hurbanova ul. č. 128/25

Pre voličov bývajúcich v ulici č. d.
Hurbanova 91, 97, 103, 120, 125, 138-139, 3138, 143, 152, 154, 3154,
Námestie slobody 76,
SNP 73-74, 149,

Okrskok č. 3 - Stará Turá, Požiarna zbrojnica, Mýtina ul. č. 554/18, I. posch.

Pre voličov bývajúcich v ulici č. d.
Drgoňova dolina 1320,
Dubník II. 1190,
Hurbanova 130-133, 136-137, 3130,
Hviezdoslavova 612-652, 712-723, 741,
Lúčna 3026, 3028-3030,
Mýtina 537, 539, 541, 544-553, 555-557,
Němcovej 654-659,
Sadová 3002-3010, 3012-3014, 3016-3022,
Sasinkova 722-729, 751-753, 755-762,
Slnčná 3031-3033, 3037,
Štúrova 559-594, 596-611, 653, 683-687, 738, 750,
Uhrova 660-673, 701-711

Okrskok č. 4 - Stará Turá, Jiráskova ul. č.168/16, bývalé Detské jasle, I. posch.

Pre voličov bývajúcich v ulici č. d.
Dibrova 219-229, 232-238, 242, 243-245,
Dr. D. Úradníčka 189-190, 193,
Nám. Dr. A. Schweitzera 195,
Husitská cesta 250, 252,
Jiráskova 165, 188,
Lipová 372,
Mýtina 144,
8. apríla 201-217, 764-771,
SNP 151,

Okrskok č. 5 - Stará Turá, Dom kultúry Javorina č. 378/55, učebňa č.82

Pre voličov bývajúcich v ulici č. d.
Gen. M. R. Štefánika 363-368, 383-385,
Lipová 369-371,
SNP 261, 270, 273, 276,

Okrskok č. 6 - Stará Turá, Dom kultúry Javorina, č.378/55, býv. kaviareň

Pre voličov bývajúcich v ulici č. d.
Gen. M. R. Štefánika 356-362, 373-382, 386-388,
Hľubockého 304, 308-317,
Holubyho 335, 349-353, 682,
Komenského 264,
Kozmonautov 323, 389-428, 691, 694-772,
Mierová 5,
SNP 263,

VOLEBNÝ OBVOD Č. 2 ZAHŔŇA TIETO OKRSKY:

Okrskok č. 7 - Drgoňova dolina, Požiarna zbrojnica, I. poschodie č. d. 1239

Pre voličov bývajúcich v domoch číslo
Černochoch vrch 1256-1296, 1321, 1329-1330,
Drgoňova dolina 1203-1254, 1316, 1322, 1324, 1327,
Durcova dolina 1297-1315, 1323, 1328, 1332-1333,
Okrskok č. 8 - Paprad, kultúrny dom-veľká sála, č. d.1567

Pre voličov bývajúcich v domoch číslo
Jazviny 1726-1757, 1799,
Paprad 1505-1724, 1791-1798, 1800-1804, 1809, 1811, 1813, 1817-1817, 1820-1821, 1823, 1825,
U Mikulcov 1759-1789,

VOLEBNÝ OBVOD Č. 3 ZAHŔŇA TIETO OKRSKY:

Okrskok č. 9 - Topolecká - Požiarna zbrojnica č. d. 2118

Pre voličov bývajúcich v domoch číslo
Hlavina 2001-2034,

Topolecká 2038-2255, 2258, 2260, 2265-2266, 2269, 2274-2276, 2281,

Okrskok č. 10 - Súš, budova Požiarnej zbrojnice č. d. 2462

Pre voličov bývajúcich v domoch číslo
Lazy 2406-2428, 2618,
Súš 2432-2526, 2600, 2605, 2608, 2626,
Trávniky 2551-2599, 2601-2604, 2607, 2613-2614, 2621, 2630,
U Samkov 2527-2548, 2609, 2612,

Ing. Anna Halinárová, primátorka mesta

Pozn: Podľa príslušnej legislatívy je mesto povinné zverejniť volebné obvody ešte v priebehu septembra

Mesto Stará Turá, Primátor mesta

Menovanie zapisovateľky mestskej volebnej komisie v meste Stará Turá vo voľbách do orgánov samosprávy obcí konaných dňa 27.11. 2010.

V súlade s § 11a ods. 2 písm. c a ods. 3 zák.č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov

menujem
za zapisovateľku mestskej volebnej komisie v Starej Turej pre voľby do orgánov samosprávy obcí konaných dňa 27.11. 2010:

Iveta Petrovičová, Ing.

Sídlom zapisovateľa mestskej volebnej komisie je v pracovných dňoch Mestský úrad v Starej Turej, prízemie, kancelária č. dverí 112. Telefónne spojenie: 746 16-25, 0915 984 308, e-mailová adresa: finančne@staratura.sk.

Ing. Anna Halinárová, primátorka mesta

Odpoveď firmy Cityfarma Slovakia, a. s. na článok Ing. Gustáva Rumánka v čísle 8/ 2010

Vážený pán Rumánek,

dlho som zvažoval, či na Váš otvorený list odpovedať, či neodpovedať. Stará Turá si však odpoveď zaslúži. Moja odpoveď je skôr dôsledkom pocitu, že tu niekto pár riadkami dehonestoval prácu našich zamestnancov, prácu našich lekárov, prácu materskej firmy, prácu celej siete, ktorá sa vždy snažila byť na čele v poskytovaní farmaceutickej starostlivosti, v poskytovaní služieb pacientom, v poskytovaní niečoho navyiac.

My sme boli prví, ktorí na Slovensku vracali dvadsaťkorunáčky, my sme prví zaviedli zákaznicke karty, prví začali poskytovať zľavy, prví začali dávať darčeky, prví otvorili diskretné boxy, prví sme merali v lekárňach krvný tlak.

My sme vždy aktívne bojovali za to, aby sme mohli ponúknuť pacientovi niečo navyše. A veľakrát sme si to, ľudovo povedané, odsákali. Nám brali licencie, našim farmaceutom odníмали spôsobilosť, nám vykonávali desiatky kontrol. A výsledok? O licencie sme neprišli, kontroly uznali, že sme konali v rámci zákona. Vtedy našich zákonodarcov napadla posledná možnosť - zmeniť zákon.

Verte mi, toto úsilie nás stálo nemalo síl, nemalo peňazí, vyústilo však do fázy, ktorú už dlho očakávame a povedzme, že je vyvrcholením a ohodnotením našej doterajšej práce. A to že, v súčasnosti sa dolaďujú podmienky vstupu zahraničného partnera do našej siete lekární. Tento vstup by mal odstrániť všetky nedostatky, ktoré možno v našich lekárňach nájsť a v konečnom dôsledku prinesie novú kvalitu vysokého európskeho štandardu. Možno prinesie i vznik novej lekárne vo Vašom a dovoľm si povedať i mojom meste. Pripravovaný vstup so sebou prináša i určité dočasné obmedzenia, ktoré sú nevyhnutné a nie je v našich silách ich eliminovať. Ak sa tieto obmedzenia niekoho dotkli osobne, zasiahli do jeho života, spôsobili mu komplikácie, toto nebolo našim cieľom, a všetkým dotknutým sa ospravedľujeme.

Globalizácii sa vyhnúť nedá. Sám môžete vidieť, k akému javu tu dochádza - v rukách istej finančnej skupiny sa ocitajú zdravotné poisťovne, nemocnice, lekárne. Takémuto molochovi so silným politickým zázemím sa potom ľahko diktujú podmienky poskytovateľom zdravotnej starostlivosti. Stačí, ak poisťovňa konkurenčne lekárni trocha pozdrží platby...

Iste sledujete, čo sa okolo nás deje. Nová vláda a nové programové vyhlásenie určite prinesú významné zmeny aj v zdravotníctve. Predovšetkým avizovaná zmena, keď Vám lekár nepredpíše konkrétny liek, ale iba účinnú látku, prinesie nové nároky na pracovníkov lekární, nové nároky na komunikáciu lekár- pacient- lekárnik. Dovoľm si povedať, že povolaniu farmaceut sa vráti jeho dôstojnosť. Verím, že každá Vaša ďalšia návšteva v ľubovoľnej lekárni vo Vašom okolí skončí Vašou spokojnosťou. Spokojnosťou všetkých občanov Starej Turej.

S úctou

Pharm Dr. Erik Kovács
predseda dozornej rady Cityfarma Slovakia,a.s.

CHIRANA – ZNAČKA HISTORICKY SPÄTÁ S MESTOM STARÁ TURÁ, JE STÁLE V KURZE

Dokončenie z minulého čísla
Značka CHIRANA a jej história je i dnes predmetom sporov...

Obdobie úpadku a rozpadu holdingu CHIRANA-PREMA Stará Turá z konca 90. rokov minulého storočia, prinieslo so sebou množstvo negatívnych dopadov na región i výrobu v Starej Turej, pričom vďaka nečinnosti zodpovedných v tomto období došlo i takmer k výmazu samotnej ochrannej známky CHIRANA a strate identity. Vďaka spoločnostiam používajúcim označenie Chirana, ktoré v súčasnosti sídli v Starej Turej sa však „čierny scenár“ nekonal a práve naopak už od r. 2001 došlo k ďalšiemu rozvoju výrobkov zdravotníckej techniky a značky CHIRANA zo Starej Turej. Tieto spoločnosti používajú označenie „Chirana“ na základe vlastníctva súboru ochranných známkov, resp. licencie, pričom v podnikoch v Starej Turej je stále zamestnaných viac ako 1000 pôvodných zamestnancov z celkového počtu 3500 zamestnancov Chirany Stará Turá. Pokračovateľom tradície výroby pôvodného podniku Chirana/Chirana-Prema Stará Turá sú dnes nasledovné výrobné spoločnosti:

- CHIRANA, s.r.o., Stará Turá – vývoj, výroba, predaj a servis výrobkov sortimentu dýchacej techniky, anestetikkej techniky, ORL techniky a patientských monitorov
- CHIRANA Medical, a.s., Stará Turá – vývoj, výroba, predaj a servis výrobkov sortimentu zubných súprav i kresiel a dentálneho náradia

- CHIRANA T.Injecta, a.s., Stará Turá – vývoj, výroba, predaj a servis výrobkov sortimentu injekčnej techniky

- Sensus Slovensko, a.s., Stará Turá – výroba, predaj a servis výrobkov sortimentu meracej techniky (najmä vodomer)

- Elster, s.r.o., Stará Turá – výroba, predaj a servis výrobkov sortimentu meracej techniky (najmä plynomery)

- CH-Print, a.s., Stará Turá – vývoj, výroba, predaj a servis výrobkov sortimentu plošných spojov

- JUSTUR, s.r.o., Stará Turá – vývoj, výroba, predaj a servis jednocelových zariadení a strojov

Vlastníkom súboru ochranných známkov CHIRANA sa v r.2002 stala spoločnosť M.O.C., s.r.o., Stará Turá (materská spoločnosť prevádzkových spoločností CHIRANA, s.r.o. a CHIRANA Medical, a.s.), ktorá od r.2001 stojí na čele masívnej reštrukturalizácie prevádzky výroby zdravotníckej prístrojovej techniky v Starej Turej. Kľúčovým poslaním Skupiny M.O.C. je vodcovstvo a trvalý rast, založený na úspešnej histórii, trvalej kvalite, širokej škále produktového portfólia a atraktívnom dizajne, ktoré sú motivované najmä snahou o komplexné uspokojenie zákazníkov a roz-

vojom dobrého mena značky „CHIRANA“ zo Starej Turej. Skupina M.O.C., s.r.o., ktorá dnes v Starej Turej zamestnáva takmer 350 pracovníkov je okrem ochranných známkov Chirana vlastníkom rozhodujúcej časti priemyselnej areálu v Starej Turej (nehnuteľný majetok v rozsahu 82.539 m², z toho 25.775 m² výrobných hál). Uvedené priestory slúžia okrem priameho podnikania dcérskych spoločností M.O.C., s.r.o. aj na dlhodobý prenájom ďalším významným zamestnávateľom v regióne Stará Turá, a to najmä Sensus Slovensko, a.s., Stará Turá (300 zamestnancov) i Leoni Cable Slovakia, s.r.o., Stará Turá (500 zamestnancov). Spoločnosť M.O.C., s.r.o. rozdelila svoju ochrannú známku CHIRANA a túto v časti výrobkov injekčnej techniky previedla v prospech spoločnosti CHIRANA T.Injecta, a.s., Stará Turá, ktorá patrí tiež k veľmi významným zamestnávateľom v rámci regiónu

Stará Turá (500 zamestnancov). Spoločnosť CHIRANA T.Injecta, a.s. je pokračovateľom tradície výroby injekčnej techniky, ktorá sa v Starej Turej trvale vyrába už od roku 1947.

V súčasnosti žiaľ ochrannú známku CHIRANA (priamo alebo v rôznych kombináciách) nepoužívajú v rámci svojho podnikania všetky subjekty v súlade so zákonom, t.j. na základe jej vlastníctva, resp. so súhlasom jej vlastníka. Turanci však podnikajú všetky kroky, aby svoje duševné vlastníctvo ochránili. V roku 2001 založili spomínanú zamestnaneckú spoločnosť M.O.C., s.r.o. a vďaka získaným zdrojom zo Citibank vstúpili do veľmi odvážneho procesu kúpy takmer mŕtvych aktív skrachovaného holdingu CHIRANA-PREMA. Táto spoločnosť vtedy zamestnala takmer 500 bývalých pracovníkov zástupu zdravotníckej techniky a postupne nadobudla vlastníctvo nielen k všetkým hmotným aktívam týkajúcich sa výroby zdravotníckej techniky (haly lekárskej elektroniky i zdravotníckej techniky, technológie atď.) ale i nehmotným (know-how, výrobová dokumentácia, súbor ochranných známkov „CHIRANA“). Ihneď sa začal robiť poriadok nielen v prevádzke spoločnosti a na trhoch, ale tiež

na poli ochranných známkov. Rozhorelo sa niekoľko sporových konaní tak na ÚPV ako aj na súdoch, v ktorých Turanci doteraz vždy obstáli a svoje si ubránili. V súčasnosti prebieha súdny spor v ktorom spoločnosť M.O.C., s.r.o. ako vlastníka prioritných ochranných známkov požaduje zastavenie užívania slovného prvku Chirana a najmä zmenu obchodného mena spoločnosti Chirana-Dental, s.r.o., Piešťany, na také meno, aby toto neobsahovalo chránený prvok „CHIRANA“.

Pod značkou CHIRANA boli i v krízovom roku 2009 uvedené nové unikátne výrobky...

Skupina M.O.C., s.r.o., Stará Turá prežila rok 2009, kedy kulminovala svetová finančná a hospodárska kríza aj vďaka veľkej rôznorodosti a diverzifikovanosti svojho výrobového portfólia. Skupina nielenže hospodárila v r.2009 so ziskom, za ktorý by sa nemusela hanbiť žiadna z „vlajkových lodí“ slovenského automobilového priemyslu, ale podarilo sa jej i napriek historicky najvyššiemu objemu vynaložených investícií v r. 2009 znížiť svoju zadlženosť na optimálnu úroveň 50%. Rok krízy sa do histórie podnikov Skupiny M.O.C., s.r.o. zapíše tiež ako rok inovácií, a to inovácií v každom výrobnom segmente. V oblasti zubných súprav Skupina uviedla na trh novú generáciu stomatologických súprav CHIRANA CHEESE, ktorá hneď po svojom uvedení na trh získala najvyššie ocenenie v oblasti dizajnu – Národnú cenu za dizajn SR 2009.

Táto generácia zubných súprav sa vyznačuje svetovo unikátnym stavbníctvom konceptom, ktorý dovoľuje i postupné dovybavovanie súprav podľa narastajúcich požiadaviek i počas života zubnej súpravy. Tiež v odbore dentálneho náradia bola uvedená nová generácia LED náradia a bezramenné náradie šetriace finančné prostriedky lekára a následne i pacienta. Mnohogenračná inovácia sa podarila v odbore dýchacej a anestetikkej techniky, kde Skupina uviedla na trh nový anestetický prístroj CHIRANA VENAR Xenon a predovšetkým unikátny dýchací prístroj CHIRANA AURA.

Prístroj VENAR Xenon predstavuje univerzálnu technológiu na bezpečné podávanie inhaláčnej anestézie plynom Xenón. Xenón je plyn, ktorý sa svojím ochranným vplyvom na organizmus z teoretického hľadiska blíži k pojmu IDEÁLNE ANESTETIKUM. Oproti súčasne používaným anestetickým plynom (Halotan, Isofluran, Sevofluran) má neporovnateľne lepšie parametre z hľadiska jeho pozitívnych vplyvov na organizmus. Tie spočívajú najmä v tom, že Xenón v organizme nemetabolizuje ako všetky ostatné anestetiká. Xenón má navyše pozitívne ochranné účinky na centrálny ner-

vový systém a v podstate cca do 5 min. sa z organizmu vydýchne bez zanechania akýchkoľvek negatívnych stôp, čo tiež umožňuje veľmi rýchly nástup anestézie a na druhej strane veľmi rýchle vyvedenie pacienta z anestézie. Jediným negatívnym tohto plynu je jeho nadobúdací cena a tým i cena anestetického výkonu. Spoločnosť CHIRANA, s.r.o. však vďaka erudovanému vývojovému kolektívu a úzkej spolupráce so špičkovými pracoviskami na Slovensku a v zahraničí vyvinula a má vo výrobovom portfóliu vyspelú technológiu (prístroj VENAR Xenón), ktorá umožňuje realizovať počítačom asistovanú ultra-minimal-flow inhalačnú anestéziu. Dosiachnutie inhalačného anestézie prietokmi na hranici metabolických potrieb pacienta prináša nielen medicínske prednosti, ale i vysoké ekonomické zhodnotenie vrátane zberu vydychnutého „nespotrebovaného“ Xenónu do špeciálnej nádoby s možnosťou ďalšej recyklácie, čo súhrnne prináša rozsiahlu úsporu spotreby Xenónu a ekonomizáciu jeho praktickej aplikácie. Toto nové anestetikum a prístroj s istotou zachránia obrovské množstvo ľudských životov v kategóriách ťažkých pacientov (vyžadujúcich transplantácie srdca, pečene, obličiek, srdcových chlopní, vážne srdcovo-cievne operácie, ťažké neurochirurgické operácie s rizikom poškodenia mozgu z nedostatku kyslíka, kde Xenón nespôsobuje žiadne negatívne vedľajšie účinky ako súčasne používané anestetiká, ale naopak chráni mozog a celý organizmus) a starých ľudí v rizikovom veku (vyžadujúcich i jednoduchšie operácie, ktoré ale z dôvodu rizika srdcového zlyhania a ďalších negatívnych vedľajších vplyvov v súčasnosti používaných anestetík nemôžu absolvovať, pričom však tieto riziká a negatívne vplyvy u Xenónu odpadajú). Prvá aplikácia Xenónu na prístroji CHIRANA-VENAR Xenón v EÚ bola realizovaná v r. 2009 na pacientoch vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, Košice.

CHIRANA Stará Turá ako prvý svetový výrobca na svete, vyvinul nadštandardný dýchací prístroj CHIRANA AURA, ktorý okrem bežných dýchacích režimov má ako jediný na svete režim tzv. 3-hladinovej ventilácie, ventiláciu podporu trvalým prietokom (continuous flow) a tiež unikátne riešenie udržania požadovanej minútovej ventilácie pacienta u každého realizovaného ventiláčného režimu prostredníctvom tzv. servoriadenia minútovej ventilácie. Základný prístroj AURA je možné dovybaviť nadstavbou tzv. Profi-Lungs, ktorá spolu s prístrojom umožňuje ako prvá na svete tzv. počítačom asistovanú ventiláciu a optimalizáciu umelej ventilácie pľúc pacienta. Nadstavba komunikujúca

priamo s ventilátorom AURA, vyhodnocuje parametre ventilátora, ale hlavne diagnostiku dýchacích orgánov a ponúka lekárovi počítačom spracované údaje, ktoré výrazným spôsobom zlepšujú diagnostiku pľúcnych funkcií pacienta a poskytujú pomoc lekárovi pri rozhodovaní o ďalšej stratégii liečby. Zároveň má prístroj AURA vo verzii ProfilLungs mnohé automatické prvky pre optimálne nastavenie ventilátora, ktorý za pacienta dýcha (niečo podobné ako Autopilot a pod.). Tento prístroj spolu s unikátnymi funkciami a režimami (3-hladinová ventilácia, servoriadenie minútovej ventilácie...) dokáže zachrániť množstvo ťažkých pacientov (so zlyha-

ním pľúc, resp. s úrovňou funkčnosti pľúcnych lalokov pod 25%), ktorým žiaľ pri súčasných ventilačných technológiách už nie je možné nijako pomôcť. Tento prístroj dokázal, vďaka počítačom asistovanej 3-úrovňovej ventilácii pľúc a svojimi unikátnymi parametrami, udýchať a zachrániť tak i pacientov postihnutých vírusom tzv. prasacej chrípky.

Všetky tieto dosiahnuté výsledky a úspechy podnikateľov zo Starej Turej potvrdzujú, že značka „CHIRANA“ je naozaj v dobrých rukách a má pred sebou ešte veľmi perspektívnu budúcnosť!

Ing. Milan Stančík, Stará Turá

Turianska rozprávka

Milí čitatelia,

dej rozprávky sa začal odvíjať v minulom storočí, kedy u nás boli autá ešte dosť vzácne, a preto si ich majitelia chceli dobre opatriť. Jedným z nich som bol i ja. Hľadal som pre svojho nového tátoša - „Škodku“ miesto, kde by mohol ukladať svoju kostru k odpočinku.

Spolu s ďalšími jedenástimi poddanými tohto mesta sme našli nevyužitý, kríkmí, agačinou a zelinou zarastený svah nad cestou na Hlubockého ulici, kde sa kedysi dobyťcie trhy konávali. Spísali sme potrebné žiadosti a s nákresem sme ich predložili vtedajším slúžnym na úrade panstva turianskeho v nádeji, že sa nám odpovede kladnej dostane. A div divúci, naša žiadosť bola kladne vybavená s podmienkou „dočasne“ s tým, že ak sa na danom mieste bude stavať budova, verejným záujmom slúžiaca, musíme na vlastné náklady svoje autoubytovne odpratať.

Slovo dalo slovo a keď všetko bolo potvrdené na papieroch, pustili sme sa do roboty. Celý priestor sme vyčistili, terén vyrovnali, čo bolo treba poodvážať poodvážali, spevnili svah a poprivádzali i postupne postavili škru-pinkové garáže pre svojich tátošikov. Poverenému správcovi majetku panstva turianskeho sme platili vyrubené nájomné a svorne sme nažívali so svojimi susedmi bez sporov a hádok. Tak sme vydržali viac ako 30 rokov, až kým na radnicu neprišiel akýsi neznámy pán pukušiteľ so zámerom postaviť na „našom“ pozemku nájomný dom a prípadne ďalšie domky pre majetnejších obyvateľov mestečka. Radní páni dali teda hlavy dohromady, porozmýšľali, podumali a rozhodli, že dočasne povolené škru-pinkové garáže tam stoja dočasne dosť dlho a že sa vo vyššom záujme musia do 3 mesiacov odpratať, aby sa mohlo začať s uvažovanou výstavbou, hoci s novým záujemcom o pozemok nebolo nič zmluvne potvrdené. Správca predmetného majetku poslal hneď výpovede nájomných zmlúv s určením termínu uvoľnenia pozemku. Márne boli prosby, povolený bol len odklad termínu vypratania o 3 mesiace. Tak si pôvodní nájomcovia museli najat žeriavy a autá na odvoz garáží na miesta mimo nášho mestečka. Stalo sa. Garáže boli postupne odvezené a mohol prísť nový investor s peniazmi za pozemok.

Verte či neverte, ale už dobré dva roky ho niet, akoby sa pod zem prepadol. Namiesto nových domov či bytov rastú na pozemku agátové kríky, vysoká žihľava, lopúchy a iné náletové byliny. Miesto nadobúda podobu spred 32 rokov... Mestu nepomohli ani ponuky na odpredaj tohto pozemku, ktoré sa objavili na vývesných tabuliach a opakovane tiež v

Staroturianskom spravodajcovi č. 12/2007, 12/2008 a možno aj v iných časopisoch.

Nuž taký neveselý je koniec tejto rozprávky. A najviac na to doplatili tátoše, ktoré sa na „staré kolesá“ stali bezdomovcami a ešte k tomu neschopnými invalidmi. Niektorí ich majitelia si veru nových tátošov ani nové garáže už nekúpia – budú chodiť peši, veď je to aj zdravšie, aj lacnejšie.

Menej smutný koniec táto rozprávka priniesla mestu, ktoré prišlo len o „pár drobákov“ od nájomníkov miesta a stratilo s nimi dobrý vzťah. A najmenej smútku priniesla rozprávka radcom a konšelom, ktorí o celej tortúre rozhodli a dnes ani nevedia, ako tento priestor vyzerá. Nuž taký neveselý je koniec rozprávky, ktorú pre vás napísal... **dedo Jakub**

STANOVISKO K JAKUBOVI...

Vážený dedo Jakub a milí čitatelia,

mesto Stará Turá urobilo všetko pre to, aby sa na Ul. Hlubockého začalo s výstavbou bytového domu. Všetky podmienky verejného ponukového konania na odpredaj pozemku splnila spoločnosť Clonmel Precision Engineering, Ltd, Írska republika. Všetko bolo pripravené vrátane návrhu kúpnej zmluvy a bola spracovaná štúdia, ktorou táto spoločnosť prezentovala budúcu výstavbu. Potom však prišla žiadosť, ktorou spoločnosť Clonmel Precision Engineering, Ltd, Írska republika požiadala o prehod práva a povinností na spoločnosť I. S. investment group, s.r.o. Stará Turá, ktorá vraj bola založená pre komunikáciu so slovenskými úradmi a výstavbu bytov na Slovensku. Radní páni (ako ich nazývate) boli opatrní a požadovali predloženie zmluvy o prechode všetkých záväzkov a práv súvisiacich s verejným ponukovým konaním medzi uvedenými spoločnosťami. Po predložení tejto zmluvy bola dňa 7.5.2008 podpísaná kúpna zmluva medzi mestom Stará Turá a spoločnosťou I. S. investment group, s.r.o. Stará Turá. Zo strany kupujúceho neboli splnené zmluvné podmienky, preto mesto Stará Turá dňa 9.6.2008 od kúpnej zmluvy odstúpilo.

Pokiaľ ide o tú dočasnosť, majitelia garáží uzatvorili zmluvu o užívaní pozemkov s podmienkou dočasne. Pripomína mi to paralelu z 21.08.1968, kedy prišli „oslobodenecké vojská“, tiež s podmienkou, že to bude navyky. Ale raz museli odísť.

Že sa nepodarilo mestu uzatvoriť zmluvu so správnym investorom je chyba, snažíme sa ju napraviť. Na druhej strane, čo dedo Jakub spravil pre to, aby ho 30-ročná „dočasnosť“ tolko nebolela? **Prednosta MsÚ**

Diskusia o podobe mesta začala

AD Ján Kubečka: A zase neodvratne prichádza čas účtovania...

K napísaniu spoločného článku nás inšpiroval článok pána Kubečku, ktorý systematicky analyzuje investičné zámery v našom meste v dlhšom časovom rozmedzí. Pán Kubečka pripomína „potrebu tvorby perspektív a zámerov, ich postupného realizovania a dopracovania.“ Zároveň vyslovuje nádej, že doteraz nere realizované akcie neupadnú do zabudnutia. Pohľad, ktorý sa díva na priority mesta z dlhšej časovej perspektívy tu doteraz chýbal.

Obidvaja autori sme členovia poradných komisií mestského zastupiteľstva. Richard Bunčiak ako mestský poslanec stojí na čele komisie pre výstavbu, územné plánovanie a dopravu. Peter Škriečka je člen finančnej komisie. V uplynulých štyroch rokoch sa komisie venovali rôznorodým problémom a pripomienkovali takmer všetky dokumenty, ktorými sa zaoberalo mestské zastupiteľstvo. Kľúčovými materiálmi, ktoré majú definovať ďalšiu podobu nášho mesta je Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja a Územný plán mesta. Ten prvý je o definovaní vízií a zámerov, ten druhý je o „dohode“ občanov na priestorovom rozvoji a vymedzení jednotlivých funkcií mesta.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja bol schválený mestským zastupiteľstvom v roku 2008. Ide o rozsiahly viac ako 150 stranový dokument preberajúci všetky oblasti nášho života. Zahŕňa množstvo rozvojových cieľov v meste. Obsahuje takmer všetky investičné zámery, o ktorých písal pán Kubečka. Navyše je tam naplánovaných ďalších viac ako 30 investičných projektov, ktoré sa majú vyhladovo realizovať. Z tohto pohľadu sa zdá, že je všetko v poriadku. Na staršie zámery sa nezabúda a pribúdajú aj nové ciele. Na druhý pohľad však vystupuje rad problémov. Plán je natoľko rozsiahly, že obsahuje takmer všetky zámery, aké kedy reprezentantov mesta napadli. Je finančne nere realizovateľný a tak sa jeho zmysluplnosť stráca. Chýba definícia jasných priorit. PHSR

má podstatnú chybu. Bol prijatý príliš rýchlo, bez dlhšej a náročnej diskusie s občanmi mesta. Ten krok je čiastočne pochopiteľný, nakoľko bez schváleného PHSR by mesto nemohlo čerpať dotácie zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Nič však nebráni, aby sme spomínaný dokument aktualizovali, podrobne kriticky diskusii a hľadali spoločne víziu smerovania nášho mesta vrátane strategických rozhodnutí, ktoré projekty sú dôležitejšie a ktoré musíme odsunúť na neskor. Čarovné prútky, ktoré nám vyriešia všetky naše problémy naraz neexistujú. Vzhľadom na chýbajúce priority a spôsob poskytovania dotácií je rozhodovanie o realizácii projektov nekonceptné a prvoplánové. Presne také, aké nemá byť.

Druhým pripravovaným zásadným dokumentom je nový Územný plán mesta. Jeho vypracovanie je zložitá a časovo náročná úloha. Náročná najmä z pohľadu, že práve tu určujeme priestorové funkcie mesta s výhľadom na 20 rokov, čiže pre generáciu našich detí. Tento proces sa začal a bude ukončený do dvoch rokov. Je mimoriadne dôležité, aby občania nášho mesta tlmochili svoje názory na uvedený dokument a dávali podnety na jeho úpravu. Pretože kto iný má lepšiu predstavu o tom, ako má vyzeráť jeho ulica než jej obyvatelia. Územný plán je príležitosťou pre rozvoj bytovej výstavby, podnikateľských aktivít ale rovnako definuje i charakter životného prostredia, verejný zeleň či ihriská pre deti. Podcenením tejto diskusie a prevážením len jednej funkcie vzniknú dlhodobé problémy, ktoré sa napravujú len veľmi ťažko. Výrazným príkladom je nedomyšlená zástavba Nad Chiranou, kde dnes nie je ani jedno detské ihrisko, či verejný priestranstvo. Nový územný plán je príležitosťou, aby sme potreby obyvateľov mesta zapracovali do zámerov budúceho rozvoja systematickejšie a zmyslupnejšie. Vyriešiť túto náročnú úlohu sa však podarí len za predpokladu, že o našich názoroch budeme diskutovať nahlas a dlhodobo.

Pozývame Vás na takúto diskusiu. Je ten správny čas.

Richard Bunčiak, Peter Škriečka

DOM KULTÚRY JAVORINA INFORMUJE

Program kina Javorina na september 2010

Streda 1. septembra 19.00 h

ZENY V POKUŠENÍ

Česká komédia. Štyridsiatnička Helena, uznávaná odborníčka na manželské problémy jedného dňa zisťuje, že sa dostala do situácie, aké rieši so svojimi pacientami. Hrajú: Eliška Balzerová, Lenka Vlasáková, Veronika Kubašová, Vojtech Dyk, Jiří Macháček, Roman Zach.
Vstupné: 2,- eura 100 min. MP od 12 rokov

Streda 8. septembra 19.00 h

LEGENDA O LIETAJÚCOM CYPRIÁNOVI

SR. Strhujúci príbeh o tajomnom mníchovi, ktorý zostrojil lietajúci stroj podľa stratenej knihy Leonarda da Vinciho. Hrajú: Marko Igonda, Pawel Malaczynski, Alexander Domogarov, Radoslav Brzobohatý, Vladimír Javorský, Ivan Palých, Lukáš Latinák, Ivan Ronamčík, Lubomír Paulovič, Kristína Koprudová, Kamil Mikulčík...
Vstupné: 2,20 eura 108 min. MP od 15 rokov

Streda 15. septembra 19.00 h

KICK- ASS

USA akčný film. Nadupané, drsné fóry, irónia a čierny humor. Adrenalinová jazda, v ktorej je cynizmus, drsnosť a provokácia na prvom mieste. Hrajú: Aaron Jonson, Nicolas Cage...
Vstupné: 2,- eura 106 min. MP od 15 rokov

Streda 22. septembra 19.00 h

LET'S DANCE 3

USA. Tretie pokračovanie úspešného romantického filmu Let's dance. Príbeh je plný vášne, tanca a energie. Všetko, čo ste videli doteraz, bol len začiatok! Hrajú: Harry Shum Jr, Adam G. Sevani, Kylie Goldstein. České titulyky.
Vstupné: 2,20 eura 108 min. MP od 12 rokov

Streda 29. septembra 19.00 h

SALT

USA. Agentka CIA, ktorú ruský špión označí za spiacu agentku a obviní ju, že chce počas oficiálnej návštevy USA zabiť ruského prezidenta. Hrajú: Angelina Jolie, Liev Schreiber... Slovenské titulyky.
Vstupné: 2,20 eura 100 min. MP od 12 rokov

Dom kultúry Javorina pripravuje

- 15. septembra 2010 autobusový zájazd do Osvienčimu. Poplatok: 14,- eur
- 25. septembra 2010 autobusový zájazd do Noweho Targu. Poplatok: 12,50 eura
- 15. októbra 2010 autobusový zájazd do športovej haly v Trenčíne na koncert svetoznámej skupiny ALEXANDROVCI. Vstupné + doprava: 29,- eur. Hostia programu: Jožo Ráž a Katka Knechtová

Milovníkov cimbalovej hudby pozývame v nedeľu 26. septembra 2010 o 19.00 h na koncert orchestra CIGÁNSKI DIABLI. Vstupné 6,50 a 7,- eur

Záujemci o jednotlivé podujatia sa môžu prihlásiť na sekretariáte DK Javorina, alebo telefonicky na čísle 776 3366. Možnosť platby kultúrny-mi poukazmi.

Klub slovenských turistov Stará Turá organizuje 4.9.2010 Preteky na Veľkú Javorinu - 23. ročník

Preteky sú určené pre amatérskych cyklistov bez licencie

DISCIPLÍNY:

ČASOVKA NA V. JAVORINU:

(bez ohľadu na druh bicykla) po ceste, štart po jednej minúte. Cieľ Holubyho chaty. Dĺžka trate 8 500 m, prevýšenie 600 m.

PRETEKY NA HORSKÝCH BICYKLOCH:

hromadný štart, cesta po Podkozince – Salaš, terén po žltej značke a ďalej cestou okolo Holubyho chaty k vysielaču.

Dĺžka trate 8 600 m, prevýšenie 650 m.

Miesto štartu: Pohostinstvo Lubina- Hrnčiarové

Čas štartu: 10.00

Bližšie informácie na www.kstst.sk

www.dkjavorina.sk
e-mail: dkstaratura@zoznam.sk

Haiku

Rozoznaj svetlo.
Môže ťa oslepiť,
i tí posvietiť.

Kalendárium

Pavol Hudcovic (18.2.1928 Stará Turá - 30.9.1980 Stará Turá), umelecký fotografista, turista, manželka Emília, rod Hvozdarová. Študoval na Obchodnej škole vo Vrbovom, zamestnal sa v n.p. Prema St. Turá v reprografii. Celoživotne fotografoval, prevládali prírodné motívy a dokumenty. Bol členom Čs. zväzu fotografův, vystavoval doma i v zahraničí. Uplýnulo 30 rokov od jeho úmrtia.

Ondrej Chorvát (3.9.1910 Stará Turá - 28.12.1944 Trenčín, telesné pozostatky uložené v rodisku), pedagóg, vlastenec, syn Jána Chorváta a Boženy rod. Royovej. Maturoval v Modre r.1930, učiteľskú dospelosť zložil v Bratislave. Učil na viacerých miestach. Bol účastníkom SNP. Na udanie, spolu so S. Hlubockým a J. M. Kirchofom bol beštálne zavraždený na trenčianskej Brezine. Sto rokov uplynulo od jeho narodenia.

Ladislav Jambor (1.2.1932 Vieska n. Váhom, dnes Považany - 3.9.2005 Trenčín), pedagóg, publicista, riaditeľ ZDS v Starej Turej. Manželka Anna, rod. Gašová. Maturoval na Gymnázium v Novom Meste n.V., Leteckú akadémiu neukončil, absolvoval Vysokú školu pedagogickú. Vyučoval, neskôr bol inšpektor. Bol výborným pedagógom. Dosiahol pozoruhodné výsledky. Obdržal viaceré vyznamenania. Uplýnulo 5 rokov od jeho úmrtia.

Juraj Miroslav Ostrovský (15.4.1926 Stará Turá - 2.9.1985 Nitra), organizátor poľnohospodárskej veľkovýroby. Otec Juraj, matka Alžbeta, rod. Valentová, manželka Júlia, rod. Taršová. V SNP ranený. Pracoval v Štát. majetkoch, neskôr prešiel do politicko - hospodárskych funkcií, vyštudoval na VŠP v Nitre. Zakladal Agrokomplex Nitra, mal vysoké funkcie do r. 1968. Nositeľ vyznamenania Za vynikajúcu prácu. Od jeho smrti uplynulo 25 rokov.

Gustáv Pivko (tiež Piffko) (23.4.1838 Stará Turá - 26.9.1905 Plavnica), evanjelický farár a náboženský spisovateľ, otec Michal, matka Zuzana, rod. Tanáčová, manželka Katarína, rod Jurecká. Študoval na Gymnázium, teológiu v Bratislave a Viedni. Kaplán a učiteľ v Brezovej, farár v Bukovci, v Plavnici. Historickými a náboženskými článkami prispieval do viacerých periodík. Od jeho smrti uplynulo 105 rokov.

Ján Rataj (6.9.1905 Mengusovce - 25.1.1945 Stará Turá), pedagóg, básnik a humanista, manželka Gabriela, rodená Marešová. Na jeho duchovný život mala vplyv babička, neskôr sestry Royové. Študoval na Učiteľskom ústave v Modre, učil na Starej Myjave, Myjave a na St. Turej. Vzorní mu boli J.Á.Komenský a L.N.Tolstoj. Vydal sedem básnických zbierok duchovnej lyriky. Od jeho narodenia uplynulo 105 rokov.

Štefan Sitaj (29.5.1911 Stará Turá - 18.9.1990 Piešťany), lekár - reumatológ, člen korešpondent Slovenskej akadémie vied, zakladateľ Národného ústavu reumatických chorôb v Piešťanoch, pionier európskej reumatológie. Otec Béla Szittay, notár. Študoval na Gymnázium v Novom Meste n. V., lekársku fakultu. UK v Bratislave a tiež v zahraničí. Pôsobil v Trenčianskych Tepliciach, v Piešťanoch. Získal veľa vedeckých titulov a hodností z celého sveta. Uplýnulo 20 rokov od jeho úmrtia.

Gustáv Rumánek

NOVINKY MESTSKEJ KNIŽNICE

Ďakujeme za knižný dar, ktorý nám venovala p. E. M. Rumánková - Vykúpené šťastie. Divadelná hra podľa románu Kristíny Royovej Za vysokú cenu.

BELETRIA

Khidayer Emíre: Arabský svet - iná planéta?; Warrenová Tracy Anne: Nebezpečná milenka; Janečková Klára: Srdce v písku; Michaelsová Fern: Keď ma raz oklameš; Noble Elizabeth: Čo by mali vedieť moje dcéry; Martinová Kat: Odvážne srdce 3; Deverauxová Jude: Levandulové ráno

DETEKTÍVKY

Garwoodová Julie: Oheň a ľad; Cooper Glenn: Knižnica mŕtvych; Connelly Michael: Strašiak

NÁUČNÁ LITERATÚRA

Gladwell Malcolm: Výnimoční. Príbeh úspechu; Marriottová Susanah: 100 spôsobov, ako zostať mladá; Primusová Hana: 100 najvýznamnejších kníh svetovej histórie; Sundance Kyra: 101 psích trikov; David Petr: 1000 hradů, zámků a tvrzí; Paunggerová Johanna: Tajomstvo čísel nášho dátumu narodenia

DETSKÁ LITERATÚRA

Cabotová Meg: Navždy princeznou; Kol.: Zlatá refaz; Wilsonová Jacqueline: Cukrová vata; Wilsonová Jacqueline: Aňa Zipsaňa; Guldan Peter: Bambulkyne dobrodružstvá

DETSKÁ NÁUČNÁ LITERATÚRA

Jackson Paul: Skladáme origami

Smútočná spomienka

Dňa 3. septembra 2010 uplynie 5. výročie smrti, kedy nás navždy opustil vo veku 70 rokov
Tomáš HUČKO.

*Spomínajú manželka, syn, dcéra,
brat a ostatná rodina*

Smútočná spomienka

Dňa 8.9.2010 si so smútkom v srdci pripomíname 1. výročie smrti nášho milovaného manžela, otca, svokra, starého otca

Rudolfa BIELČIKA

Kto ste ho poznali a mali radi venujte mu spoločne s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína manželka, dve dcéry s rodinami a ostatná rodina

Smútočná spomienka

Dňa 28. 9. 2010 uplynie rok, čo nás navždy opustil vo veku 71 rokov náš milovaný manžel, otec, starý otec a brat

Bohuslav ZELO.

Kto ste ho poznali venujte mu spoločne s nami tichú spomienku.

S láskou spomínajú manželka s deťmi a ostatná rodina

Smútočné poďakovanie

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa prišli 3. augusta rozlúčiť s našou manželkou, mamičkou a dcérou

Lenkou RZAVSKOU, rod. Harušťákovou

Ďakujeme pani farárke Mgr. E. Jurikovej za peknú a dôstojnú rozlúčku

Smútiaca rodina

Smútočná spomienka

Dňa 10. augusta 2010 uplynulo 20 rokov, čo nás navždy opustila

Alžbeta DANIŠÍKOVÁ

Tí, ktorí ste ju poznali venujte jej, prosím, tichú spomienku.

S láskou spomína dcéra Helena s rodinou

Smútočná spomienka

Na 31. 8. uplynie 10 rokov, čo od nás po ťažkej chorobe navždy odišla naša mama, stará mama a svokra

Anna VOLÁROVÁ

Kto ste ju poznali a mali radi venujte jej tichú spomienku.

Smútiaca rodina

Smútočná spomienka

Dňa 16. augusta 2010 sme si pripomenuli 1. výročie, kedy nás navždy opustil otec, dedko a pradedko

Vladimír SLOVÁK

a dňa 17. júla uplynulo 5. rokov, čo nás navždy opustila mamička, babička a prababička

Valéria SLOVÁKOVÁ.

Kto ste ich poznali venujte im tichú spojenku.

S úctou a láskou spomínajú deti s rodinami

Matričné okienko

NOVÍ OBČIANKOVIA MESTA

Nikola Nešťáková, Sofia Stachová, Miroslav Gregor, Filip Chudo, Alexandra Kubová, Natália Chochrunová, Lucia Bičianová, Vivien Marónková, Laura Kráľková, Kristína Znachorová

UZATVORILI MANŽELSTVO

Martin Allina z Brezovej p/Bradlom a Anna Stančíková zo Starej Turej
Mgr. Marek Mateják zo Starej Turej a Zuzana Rubaninská z Vaďoviec
Rastislav Jurík zo Starej Turej a Ivana Horníková zo Bzíniec p/J
MVDr. Lubomír Mikita zo Starej Turej a Ludmila Žáková zo Starej Turej
Ing. Jakub Juríč zo Starej Turej a Ing. Zuzana Pottajová zo Starej Turej
Jaroslav Magula zo Starej Turej a Daniela Pavlovičová zo Starej Turej

ROZLÚČILI SME SA

Anna Ďurneková, Anna Mikulcová, Lenka Rzavská

Naši jubilanti v mesiaci september 2010

- 70.r. - Emília BENÍČKOVÁ, Martin BABINEC
- 75.r. - Jozef LETKO, Emília KULIŠKOVÁ, Anna VRKOČOVÁ, Emília ALUŠICOVÁ, Anna ČUBANÁKOVÁ, Mária MOLCOVÁ
- 80.r. - Mária CHNAPKOVÁ, Anna KUPCOVÁ
- 81.r. - Miloslav TRETINA, Anna SADLOŇOVÁ, Anna KRŠÁKOVÁ, MUDr. Marta SALCZEROVÁ
- 82.r. - Anna BUNČÁKOVÁ
- 83.r. - Jozef PAŽITNÝ, Alžbeta GREGOROVÁ, Anna KOLLÁROVÁ, Michal KOHÚTIK
- 84.r. - Alžbeta KLIMÁČKOVÁ, Ladislav ČEPELA
- 85.r. - Anna HOLOVICOVÁ, Ludmila DURCOVÁ
- 87.r. - Mária ČERVENČÍKOVÁ, Ján HARUŠTÁK, Anna PETEROVÁ
- 88.r. - Anna PODHRADSKÁ, Michal VALENTA
- 90.r. - Emília ADÁMKOVÁ
- 91.r. - Katarína DURCOVÁ
- 96.r. - Pavlína PASTORKOVÁ

Zomrel veliteľ...

Smutná správa nás neobišla krátko pred dokončením tohto čísla: Vo veku 87 rokov zomrel veliteľ II. stalinovej partizánskej brigády a čestný občan Starej Turej

gen. v. V. Jozef BRUNOVSKÝ.

Dôstojného smútočného obradu s vojenskými poctami sa v bratislavskom krematóriu vo štvrtok 26. augusta zúčastnila aj primátorka mesta Ing. Anna Halinárová.

Češ jeho pamiatke!

(áš)

Kto bol Staliniskij?

V minulom čísle pátral Ing. Rumánek po informáciách o kpt. Ing. Alexandrovi Vasilievičovi Staliniskom (1895 - 1943), ktorý má hrob na našom cintoríne. Za informácie prostredníctvom telefónu vďačíme našej rodáčke pani Vlaste Vojtekovej z Bratislavy: „Bola som ešte dieťa, babička v ich rodine varila. Alexander bol pravoslávneho vyznania, manželka bola Židovka. Prišli k nám z Kyjeva, ušli po napadnutí ZSSR Nemeckom. On bol projektant a veľmi ochotne a veľakrát bez odmeny pomáhal občanom Starej Turej pri stavbách a stavebných úpravách. Bol vášnivý milovník prírody, obľúbil si tunajšie krásne okolie. Zomrel na následky zranenia, ktoré mu spôsobila besná líška.

Ona bola lekárka, veľmi dobrý človek i lekár. Viera jej prikazovala zostať ešte rok po manželovej smrti v mieste jeho posledného odpočinku. Hrozila jej však deportácia... Nakoniec jej dobrí ľudia pomohli k úteku do Viedne...“ K zaujímavým osudom tejto rodiny sa snáď ešte niekedy vrátíme.

J. M.

INZERCIA

- Dám do prenájmu garáž na Starej Turej pri štadióne. Voľná ihneď. Tel. č.: 0903 808 622 - volať po 18.00 h.
- Predám vozidlo SEAT CORDOBA 6K, 55kW, 1595 cm³, rok výroby: 1998, výbava: 2x aibag, centrálné zamykanie, klimatizácia, sada letných kolies na elektrónoch, sada zimných kolies v cene, TK + EK: 16.9.2011, cena dohodou. Tel. č.: 0903 808 622 - volať po 18.00 h.
- Predám 3-izbový zrekonštruovaný byt na Hurbanovej ulici v Starej Turej. Adresa v redakcii.

Prvá garnitúra nebojuje v prvej línii.

**Podľa pravidiel sa má nielen hovoriť,
ale najmä mlčať.**

Ako sme ukončili školský rok v MŠ

Jedným z hlavných cieľov predškolskej výchovy je naučiť sa rozvíjať a kultivovať detskú osobnosť, pripraviť sa na celoživotné vzdelávanie, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť. Preto v centre našej pozornosti je predovšetkým dieťa a škola ho učí orientovať sa v živote, pozorovať, klást otázky, hodnotiť, kritizovať, komunikovať, samostatne tvoriť myslieť. Na základe toho pripravujeme pre deti množstvo netradičných aktivít zameraných na spoznávanie okolitého sveta.

Dňa 25.5.2010 sa deti 5. a 6. triedy MŠ Hurbanova 153 zúčastnili výletu do Beckova a Podolia v rámci projektu Nadácie Život „Zrúcaniny opradené mýtmi“, ktorý vypracovala pani zástupkyňa Sylvia Záhorová. Deti mali možnosť navštíviť múzeum a skanzen v Beckove. Prístup na hrad bol z dôvodu rekonštrukcie hradu neumožnený, ale pani učiteľky pripravili pre deti náhradný program- navštívili Matúšovo kráľovstvo v miniatúrach v Podolí.

Pri príležitosti MDD usporiadali hasiči z Drgoňovej doliny dňa 28.5.2010 pre deti Materskej školy a ich rodinných príslušníkov zábavnú a zároveň poučnú popoludňu, kde deťom predvedli ukážku ich práce i požiarnej techniky. Na tomto podujatí sa zúčastnili aj príslušníci Policajného zboru SR a záchranná služba. Prítomní mali možnosť pozorovať zásah záchranej služby a hasičov pri vyprošťovaní raneného z horiaceho auta. Pre deti pripravili aj športové súťaže a občerstvenie vo forme špekáčok na opekanie. Za pozvanie na takúto poučnú a príjemnú akciu im srdečne ďakujeme a takisto všetkým sponzorom, ktorí finančne podporili toto podujatie.

1. jún- MDD oslávili deti z MŠ na Hurbanovej ul. 142 veľkým „Karnivalom masiek“. Už od rána znela hudba a deti so svojimi p. učiteľkami a rodičmi tancovali a tešili sa, že sú spolu v tento krásny deň. Program spestrili i súťaže, ktoré pre deti pripravili v rámci spolupráce zamestnanci CVČ. Sladkou odmenou ukončili deň plný hier a radosti.

V spolupráci s Rodičovským združením pri IV. MŠ sa 5.6.2010 - v sobotu sa deti 5. a 6. triedy MŠ Hurbanova 153 spolu s rodičmi zúčastnili výletu do ZOO Bratislava, ktorý finančne podporila i Nadácia Život V Starej Turej cez projekt „Záhady ZOO záhrady“, ktorý vypracovala p. uč. Soňa Miklášová a Anna Václavková. Projekt bol zameraný na zážitkové učenie, pri ktorom deti spoznávali rôzne druhy exotických zvierat a na upevnenie dobrých medziľudských vzťahov rodič - dieťa - učiteľ, zlepšenie spolupráce a vzájomnej komunikácie.

Výletu do ZOO Bratislava a Dinoparku sa zúčastnili aj deti z 3. a 4. triedy z MŠ na Hurbanovej ulici 142 spolu s p. učiteľkami v dopoludňajších hodinách. Tento výlet finančne podporila Nadácia život cez projekt, ktorý predložila p. učiteľka Iveta Ržavská „Poznaj svoj rodný kraj“.

V dňoch od 7.6.2010 do 11.6.2010 sa zúčastnili deti obidvoch objektov Materskej školy Stará Turá týždenného pobytu v Škole prírody v krásnych skalických horách v Zlatnickej doline v rekreačnom zariadení AMOR. V pondelok ráno 60 detí odprevadili rodičia s nabalenými kuframi k autobusu. Priaznivé slnečné počasie nám umožnilo po celý týždeň spoznávať krásy a zaujímavosti prírody a realizovať pohybové a športové aktivity. Najväčším zážitkom však pre deti bolo, keď si v stredu popoludní mohli vyskúšať svoju odvahu prekonaním prekážok na „Tarzaniáde“. Okrem toho deti plnili rôzne úlohy cestou rozprávok, vyriešili environmentálny kvíz, zahrali sa na dobu ľudovú, pripravili si indiánsky deň, košeľovú párty, diskotéku a zaspievali si pri táboráku. Tento bohatý program pre deti pripravili a zabezpečili pani učiteľky z Materskej školy, za čo im patrí veľká vďaka. Deti hrdinsky zvládli odlúčenie od svojich najbližších a 4 noci samostatne bez mamičiek strávili spolu so svojimi kamarátkami a pani učiteľkami, ktoré sa na chvíľu stali ich druhými mamičkami. V piatok sme sa

zdraví, spokojní a plní zážitkov vrátili domov. Touto cestou by som sa chcela srdečne poďakovať aj všetkým sponzorom zo strany rodičov, ktorí podporili túto zaujímavú aktivitu a tým prispeli k skvalitneniu pobytu detí v Škole prírody.

Pani učiteľky s deťmi s obidvoch MŠ navštívili farmu na Podkylave, kde mali možnosť pozorovať domáce zvieratá, najmä kone a vyskúšať si odvalu jazdou na koni. Týmto by som chcela poďakovať zamestnancom farmy za ich láskavý a priateľský prístup k deťom. Deti mali z jazdy veľkú radosť a krásne koníky ich priam očarili.

16.6.10 sa konala na školskom dvore MŠ Hurbanova 153 športové popoludnie s rodičmi, ktoré bolo financované z projektu p. zástupkyne Záhorovej „Podme spolu súťažiť“. Táto olympiáda bola zameraná na zvýšenie záujmu detí a rodičov o telovýchovné činnosti, zvýšenie pohyblivosti a vytváranie pozitívnych postojov k športovým aktivitám a zmysluplné využívanie voľného času.

17.6.10 sme navštívili Trenčiansky hrad, kde deti mali možnosť vidieť i vystúpenie rytierov „Normani“ - výletu sa zúčastnilo 40 detí z 3. a 5. triedy MŠ Hurbanova 153 a 28.6.10 - navštívili Čachtický hrad - 60 detí z 3., 4. a 5. triedy MŠ Hurbanova 153- obidva výlety boli financované opäť z projektu Nadácie Život v Starej Turej „Zrúcaniny opradené mýtmi“. Cieľom tohto projektu bolo rozvíjať vzťah k regiónu poznávaním významných osobností, prírodných krás, historických udalostí, pamiatok a kultúrneho dedičstva.cez zážitkové učenie a priame pozorovanie podporovať poznávanie a učenie hrou, formovať u detí hrdosť na regionálne tradície a kultúru, posilňovať u detí úctu k národným pamiatkam a hodnotám.

Dňa 30.6.2010 sa konala v obradnej sieni Mestského úradu v Starej Turej slávnostná rozlúčka s predškolákmi, na ktorú boli pozvaní zástupcovia mesta a rodičia. Prítomných privítala zástupkyňa školského úradu Mgr. Soňa Krištofiková, slávnostný príhovor predniesol zástupca primátorky Mgr. Ján Tomeš. Deti sa rozlúčili krátkym programom a za MŠ sa poďakovala riaditeľka Elena Sládková. Deti dostali malé darčeky a Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.

V tomto školskom roku vyhlásili v poradí už tretí ročník OLYMPIJSKÝCH FESTIVALOV DETÍ A MLÁDEŽE SLOVENSKA (OFDMS). Záštitu nad projektom prevzal prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič. Hlavným zmyslom organizovania OFDMS je podnetiť zodpovedných pedagógov, aby pochopili význam športu pre život a vývoj detí a mládeže a vyvinuli väčšie úsilie na jeho praktickú realizáciu. Naša MŠ sa zapojila do projektu dňa 25.6.2010 a pripravila pre deti športovú olympiádu „Hviezdičiek“ na školskom dvore, kde bolo 6 stanovišť a vyhodnotenie prebehlo v dvoch kategóriách :

1. Družstvá /4 družstvá/
2. Jednotlivci :1.miesto - Lukáčová M., 2.miesto - Tomis T., 3.miesto - Klimáčková N.

Túto olympiádu sme zabezpečili z projektu Nadácie Život „Podme spolu súťažiť“. Pani zástupkyňa Záhorová spolu s kolektívom MŠ Hurbanova 153 pripravila pre deti zaujímavé športové disciplíny, ako je jazda na kolo-bežke, skákanie vo vreci, hod na cieľ, skok do diaľky, skok cez olympijské kruhy. Súťažiaci boli vybraní zo štyroch predškolských tried obidvoch MŠ. Nechýbala ani slávnostná olympijská vľajka, oheň a hymna a samozrejme stupne víťazov a odmeny pre deti.

Dúfame, že všetky tieto aktivity pozitívne ovplyvnili detské poznanie a čítanie a spríjemnili im pobyt v Materskej škole. Fotografie si môžete pozrieť na našej internetovej stránke www.msstaratura.sk.

Za MŠ riaditeľka Elena Sládková

„Zrúcaniny opradené mýtmi“, ale aj ako sme súťažili...

Za finančnej podpory Nadácie ŽIVOT sa nám podarilo v uplynulom školskom roku zrealizovať 3 návštevy hradov detí 4 - 6 ročných a 2 športové akcie.

Z projektu „Zrúcaniny opradené mýtmi“ sme 24.5.2010 navštívili múzeum a skanzen v Beckove, aj Matúšovo kráľovstvo v Podolí. Z dôvodu rekonštrukcie hradu Beckov nám síce nebolo umožnené si hrad prezrieť, však Matúšove kráľovstvo úplne nahradilo túto nepríjemnosť, deti si prezreli viac ako 50 slovenských hradov v miniatúrach. Výletu sa zúčastnilo 45 detí stredných skupín.

Dňa 17.6.2010 - nám vyšlo krásne počasie na návštevu Trenčianskeho hradu, kde deti mohli vidieť nielen zrekonštruovaný hrad, ale i vystúpenie rytierov „Normanov“. Práve z neho mali deti najsilnejší zážitok, celú hodinu nespustili z predstavenia oči, ani nedýchali. Výletu sa opäť zúčastnilo 45 detí stredných a veľkých skupín.

Dňa 28.6.2010 - návšteva Čachtického hradu - lepšie počasie sme si ani nemohli priať. Rozhodli sme sa využiť na cestovanie vláčik, čo sa deťom nesmierne páčilo. A bol teda plný - 60 detí zaplnilo vagóny. Po náročnej túre z Višňového hore na hrad sme sa posilnili, a celkom neplánovane sme v priestoroch hradu stretli slo-

venského spisovateľa Andreja Štiavnického, ktorý ochotne deťom vyrozprával príbeh o Čachtickej pani a jej živote. Mali sme možnosť i zakúpiť si jeho 6-dielnu ságu o Alžbete Báthoryovej. Rodičia nás po príchode čakali na železničnej stanici, a svoje unavené ratolesti odnášali domov.

Z druhého projektu s názvom „Podme spolu súťažiť“ sme v priestoroch školského dvora zrealizovali dňa 16.6.2010 športové populudne s rodičmi. Deti so svojimi rodičmi plnili zaujímavé športové disciplíny v 6-tich stanovištiach.

Dňa 25.6.2010 - sme za bojového počasia zorganizovali športovú olympiádu „Hviezdičky“ s hudobným sprievodom a za stále horiaceho olympijského ohňa a veľkej olympijskej zástavy. Súťaže sme vyhodnocovali v dvoch kategóriách: 1. Družstvá (zelení, modrý, hnedí, červení) a 2. Jednotlivci - 1. MIESTO - M. Lukáčová, 2. MIESTO - T. Tomis, 3. MIESTO - N. Klimáčková.

Ešte raz ďakujeme Nadácii ŽIVOT za finančnú podporu, že sme mohli tieto poznávacie i športové akcie zrealizovať. Pre rodičov by bolo veľmi zafajžujúce v tejto nefahkej dobe prispieť na všetky takéto pekné akcie. Preto si veľmi vážime Vašu pomoc.

Sylvia Záhorová, MŠ

Hasičský triatlon DUBNÍK 2010

Dňa 14. augusta 2010 sa v rámci XXIV. ročníka Staroturianskeho šprint triatlonu v rekreačnom areáli Dubník pri obci Stará Turá a v jej okolí konal I. ročník podujatia pod názvom: Hasičský triatlon „Dubník 2010“. Pretek je svojimi parametrami: plávanie - 750m, cyklistika - 20km, beh - 5km zaradený ako tzv.: šprint triatlon.

Spomedzi 18-tich prihlásených príslušníkov Hasičského a záchranného zboru z celého Slovenska sa na štart postavilo 14 mužov a 2 ženy.

Do cieľa preteku sa napokon podarilo dobehnúť všetkým štartujúcim pretekárom, z ktorých všetky tri disciplíny najrýchlejšie absolvoval Branislav Šteuček z OR HaZZ v Martine.

Vydarená akcia, v príjemnom prostredí a za pekného počasia preverila všestrannosť a fyzickú pripravenosť hasičov a podľa ohlasu zúčastnených radi by sa na tomto podujatí stretli všetci i o rok.

Výsledky Hasičského triatlonu „Dubník 2010“:

Kategória muži:

1. Branislav Šteuček, OR HaZZ v Martine, výsledný čas 1:13:59
2. Dušan Farkaš, OR HaZZ v Starej Lubovni, výsledný čas 1:18:01
3. Maroš Pišoja, OR HaZZ v Trenčíne, výsledný čas 1:18:10

Kategória ženy:

1. Lenka Hiklová, KR HaZZ v Trenčíne, výsledný čas 1:21:56
2. Magdaléna Krolová, Bratislava, výsledný čas 1:28:48
3. Jarmila Drinková, OR HaZZ v Senici, výsledný čas 1:47:51

Krajské riaditeľstvo HaZZ Trenčín (J. M.)

Spomienka na Kristínu Royovú

V nedeľu 22. augusta sa na pôde Evanjelickej cirkvi a. v. uskutočnila spomienková slávnosť pri príležitosti 150. výročia narodenia Kristíny Royovej. Zhromaždenie slávnostných služieb Božích medzi sebou privítalo čestných hostí z radov cirkvi, samosprávy i potomkov Augusta Roya. Kázňou poslušil generálny biskup Mgr. Miloš Klátik, PhD., za mesto Stará Turá sa prihovril zástupca primátorky Mgr. Ján Tomeš. Po skončení pokračovala spomienka pri hrobách sestier Royových, kde Michal Slavka, nepochybne najväčší odborník na život i dielo Kristíny Royovej, predniesol svoj myšlienkovito hlboký príspevok k slávnosti. Nato sa ponad hroby vzniesli slová známej royovskej piesne Smieť žiť pre Krista, počas ktorej veniec na jej hrob položili generálny biskup ECAV a Mgr. Rastomír Vaňák, ev. a. v. farár v Starej Turej. Dopoldňajúcu časť spomienok na našu vzácnu osobnosť ukončil modlitbou Mgr. Bohdan Roháček, staroturiansky kazateľ Cirkvi bratskej

Slávnosť poobede pokračovala v modlitebni. O živote a diele Kristíny Royovej v oblasti sociálnej, umeleckej i duchovnej tu hovoril ev. farár a staroturiansky rodák Mgr. Miroslav Hvoždara. Jeho rozsiahlu prednášku pritom pretvárali piesne sestier Royovej. Záverečným bodom bolo divadelné predstavenie Olga v podaní ochotníckeho súboru Sluha. Túto hru podľa Royovej novely V pevnej ruke zdramatizovala Elene Mária Rumánková, ktorá sa tu verejnosti predstavila aj jej čerstvo vydanou publikáciou Vykúpené šťastie, napísanou podľa veľkého románu Kristíny Royovej Za vysokú cenu.

Hoci sestry Royové nás predišli do večnosti, ich životné i umelecké dielo medzi nami zostáva stále živé v nespočetných osudoch ľudí a mnohých národov tohto sveta. P.T.

SHAKESPEARE'S DAY

Mesiac jún je na našej škole vždy v znamení jazykov, potrebu ktorých pociťujeme každodenne. Inak tomu nebolo ani tento rok. Stretli sme sa 11. júna v Dome kultúry Javorina. Bolo nás veľa - takmer 100 žiakov a ich pani učiteľky.

Atmosféra bola výborná, nálada ešte lepšia. Počas takmer troch hodín sme si mohli vypočuť nestarnúce ruské melódie v podaní žiakov vyšších ročníkov, známe nemecké piesne pre deti a samozrejme sme si radi pozreli krátke divadelné scénky v anglickom jazyku, na ktoré sa vždy veľmi tešíme.

Svojim excelentným vystúpením nás zaujal dramatický krúžok z našej školy pod vedením p. uč. Bajjaniovej, ktorý získal uznanie i na Dňoch drámy v Nitre. Tento rok sme privítali i hostí zo ZŠ Kočovce.

Po náročnom vystúpení každý účastník obdržal diplom a sladkú odmenu.

Nakoľko sa počet jazykov, ktoré sa na našej škole vyučujú rozširuje, budeme musieť pouvažovať nad zmenou názvu nášho „jazykového stretnutia“, aby sa ani jeden jazyk necítil „ukrátený“.

Vďaka patrí všetkým účastníkom a taktiež pani učiteľkám Turanovej, Haruštiakovej, Hollej, Čiernikovej, Malej, Bajjaniovej, Haverovej za prípravu a Nadácii ŽIVOT za poskytnutie grantu. Verte, že použité prostriedky boli vynaložené na dobrú vec.

V neposlednom rade sa chceme poďakovať i p. Zigovej za poskytnutie veľkej sály v Dome kultúry.

Takže „Goodbye“, „Auf Wiedersehen“, „Do свидания“, „Dovidenia“ o rok priateľia!

Mgr. Anna Haverová, ZŠ Stará Turá

Štátna ľudová škola v Starej Turej

Maďarská vláda za Rakúsko - Uhorska sa nepozerala dobre na to, že v Starej Turej sa na cirkevných školách vyučovalo v materinskom jazyku, a preto v r. 1877 ponúkla Starej Turej štátnu školu s vyučovacím

jazykom maďarským. Stará Turá to odmietla, a tak ju vláda vybudovala z vlastných prostriedkov na mieste dnešného námestia. Odkúpila domy s číslami 309 až 313 a postavila tam v r. 1883 prízemnú budovu v tvare písmena L s veľkou manzardou uprostred (manzarda mala až tri okná, ako to je vidieť na dobovej pohľadnici). V budove novovybudovanej štátnej školy sa nachádzali dve učebne, jedna mala okná do ulice a druhá do dvora, medzi nimi bola chodba. Ďalej tam bol kabinet, uč.správčovský byt so spálňou a obývačkou do ulice a kuchyňou do dvora. Vo dvore boli ešte hosp. budovy, ako dreváreň, práčovňa a neskôr bola dostavená „ovoda“ – mater. škola s dvoma triedami s oknami do záhrady. Na pohľadniciach

Pohľad na školu z dvora

z neskoršieho obdobia už manzarda nie je. Škola zrejme po 15 rokoch prešla prestavbou. Totiž podľa protokolu obecného výboru z 1.7.1898 výbor odmieta prispieť na výdavky, spojené s prestavbou – opravou budovy štátnej školy, s odôvodnením, že v obci je dostatočný a požadovaný počet cirkevných škôl, a že školu navštevujú i deti z iných obcí. Boli to hlavne židovské deti. Podľa článkov Jána Drobneho v Považských listoch z r. 1927 bol prvým učiteľom Orbók, ktorý „srodinujúc sa s tunajším notárom Semjanom, nemohol mať žiadnych úspechov, štátna škola bývala prázdna, len židovské deti ju navštevovali. Až príchodom novomestského učiteľa Vanya sa povzniesla veľmi. Vanyó bol príkladným a horlivým

Na starej pohľadnici je štát. maďarská škola budova s manzardou (vľavo od kostola)

učiteľom, nedal si ujsť jednej príležitosti, ktorá by nebola slúžila svojmu poslaniu – pomaďarčeniu Starej Turej. Rím. kat. škola sa rapídne prázdnila a už aj od evanj. školy mnohé rodiny odsakovali... „Aj keď štátna škola „maďarská“ existovala asi 35 rokov, nie sú o nej známe obširnejšie skutočnosti. Nevie sa, koľko učiteľov tam učilo. Je známe, že okrem Vanya a Orbóka tam učil ešte Karol Vígh od r.1913 do r.1918 (predtým učil na evanj.škole Na Dúbrave).

Uč.Vanyó dal rozšíriť školu postavením „ovody“ – maďar.mater. školy. Bola to pekná vysoká budova. Vanyó dozeral na vyučovanie maďarčiny aj na ďalších okolitých školách. Po vzniku Československa zničil všetky úradné maď. knihy a dal rebelantom, ktorí rabovali židovské obchody, zničiť všetky učebné pomôcky, aby pre slovenský štát nič nezostalo. Nakoniec bol ochotný – slúžiť i čs. štátu a naučiť sa i slovensky, ale to už nestihol, zomrel na španielsku chrípku.

Štátna škola zostala po prevrate prázdna. V jednej učebni si evanj. škola utvorila 3. učiteľskú stanicu, od 1.12.1918 tam pol roka učila Emília Paulovičová. Prevzala i židovské deti. Katolícke deti prešli do kat.školy. A v

Šk. r. 1925/26, uč. Anna Úradníčková

„ovode“ dostala dočasne miesto telocvičná jednota Sokol. V šk.r.1919/1920 bol za správcu školy vymenovaný Bernhard Svoboda a spolu s ním začala učiť i Aloisia Konrádová. V tomto šk.roku bola škola dvojtriedna (1. a 2.roč.), (5. a 6.roč.) a tretia trieda (3. a 4.roč.) bola umiestnená po spojení s evanj. školou tam. V šk. r.1922/23 sa začalo vyučovať v novopostavenej budove meštianky, kde sa premiestnila i štát. ľud. škola.

V šesťdesiatych rokoch 19. stor. predložila evanj. cirkev žiadosť maď. vláde o zriadenie cirkevnej strednej školy, no tá to odmieta. Neprešla ani žiadosť zastupiteľstva ST.Turej o zriadenie priemyselnej školy s vyučovacím jazykom slovenským. Posledná žiadosť bola z r.1914. Staroturania uspeli až po 1.svet. vojne u ministra Vavra Šrobára a už začiatkom augusta 1919 prišli úradníci z ministerstva školstva obzrieť si miesto. V kronikách sa píše, že školu našli úplne prázdnu, ale nie je to zrejme pravda, boli tam dve triedy št.školy, ako sa uvádza na inom mieste.

Priestory vyhovovali, a tak tu štát 1.1.1920 zriadil Štátnu učebnú dielňu pre spracovanie dreva. Pretože je to dlhý názov, v St.Turej sa zaužíval pojem "rezbárska škola", ktorý budem používať i ja. Táto škola mala dve

Šk. r. 1935/36, uč. Katarína Krúpová a riad. Pavel Repka

oddelenia – rezbárske a stolárske. Začínali v „ovode“, odkiaľ sa musel Sokol presťahovať do regálu (bývalý pivovar). Štát poslal všetky učebné pomôcky. Zapisalo sa 32 žiakov. Správcom školy sa stal Ján Dušek z Chrudimi, učiteľom stolárov Antonín Štřeška a dočasným učiteľom teoretických predmetov Ján Drobný. Žiaci veľmi dobre prospievali. V r. 1921 bolo zriadené i kolárske oddelenie, ktoré mal na starosti Ján Vaněk, bývalý legionár. Toto oddelenie sa nachádzalo v súkromnom byte bývalého učiteľa Vanya. V r. 1923 odišiel Ján Dušek a na jeho miesto správcu prišiel František Kment, mladý umelec, veľmi zručný a prínlivý. V škole sa učilo veľa žiakov i zďaleka a mala veľkú budúcnosť. Budova školy patrila štátu a podľa zmluvy mala obec školu opraviť a rozšíriť, lebo tam veľa žiakov pribúdalo. V r.1924 bola popri „rezbárskej škole“ zriadená učňovská a pokračovacia škola, do ktorej sa prihlásilo 70 žiakov. A tu pri otázke financo-

vania som zistila v rôznych dostupných dokumentoch vážne rozpory. Vysvetlila som si to takto: ak by obec Stará Turá ďalej financovala prevádzku školy i opravu, budova školy by pripadla obci. Keďže obec bola zadĺžená výstavbou meštianky, nechcela to takto realizovať, tak štát vyčlenil vo svojom rozpočte „pekný obnos“ na túto opravu. Podmienkou bolo, aby i pozemky školy prešli do vlastníctva štátu. Sedem členov zastupiteľstva za ľudovú stranu však ani s týmto nesúhlasilo a robili obštrukcie. Mysleli si, že budovu štátnej školy i tak získajú. Nezískali a štát, ktorý musel začať šetriť,

Šk. r. 1951/52, uč. Anna Jansová

„rezbársu školu“ v r. 1926 zrušil a prenajal časť budovy staviteľom železnice a časť poštovému úradu. Takto prišla Stará Turá nielen o strednú školu (celé desaťky rokov jediná v St. Turej), ale utrpela i veľkú kultúrnu škodu a hanbu kvôli politickej a straníckej zadubenosti, ako to napísal Ján Drobny v Považ. listoch v r. 1927. Nakoľko téma „rezbárskej školy“ je rozsiahla, chcela by som jej na konci môjho seriálu venovať osobitný článok. Už iba toľko, že učňovská a pokračovacia škola prešli v šk. r. 1926/27 do meštianky.

V šk. r. 1928/29 mala štátna ľudová škola tri triedy v budove meštianky a jednu triedu mala evanj. škola, ktorá ale k 1.9.1929 definitívne zanikla a žiaci prešli do št. ľud. školy v meštianke. Ešte v r. 1930/31 sú 4 triedy umiestnené v meštianke a jedna trieda vo vlastnej budove. Počet žiakov v ľud. škole narastal, a tak v r. 1932/33 sa uskutočnila účelová oprava budovy, aby tam mohlo byť 4 až 5 tried.

K 1.1.1936 bola ľudová škola administratívne oddelená od mešt. školy a vznikla štátna ľud. škola, správcom sa stal Pavel Repka. V tomto šk. roku má už škola 4 triedy vo vlastnej budove a jednu v prenajatej učebni v bývalej evanj. škole. V šk. r. 1942/43 podľa zápisu v kronike premenovalo ministerstvo školstva štátnu školu na evanj. ľud. školu, bola tam zriadená krátko i detská opatrovňa (jediná svojho druhu na Slovensku), viedla ju Anna Šúrová, neskôr po prerušení ju viedla Zlatica Kolény. V tomto šk. roku tam bolo ubytovaných 9 nem. vojakov v jednej triede, takže bolo v škole znova striedavé vyučovanie. Nemci odišli tesne po vypuknutí povstania, ale už 10.10.1944 bola škola opäť obsadená Nemcami.

Šk. r. 1954/55, zást. riad. Štefan Jančí, riad. K. Gavora a uč. Jaroslav Masár

V r. 1944 boli poštátnené všetky školy na Slovensku. V šk. r. 1945/46 bol riad. školy Pavel Repka preložený a novým riaditeľom sa stal dlhoročný učiteľ školy Štefan Jančí. V r. 1948 sa premenúva táto škola na Národnú školu a meštianska škola na Strednú školu. Tieto názvy nemajú dlhého trvania, lebo už v šk. r. 1953/54 národnú školu so strednou spojil (i administratívne) pod jedným názvom Osemročná stredná škola (OSŠ).

V tejto škole viackrát premenovanej učilo veľa učiteľov okrem už spo-

menutých. Učiteľa Štefana Jančího musím spomenúť opäť, lebo tu učil najdlhšie – 29 rokov. Pavel Repka tu učil asi 15 rokov, jeho manželka 12r., Anna Úradníčková 7 r., Katarína Krúpová 10r., Anna Uhlíková 6r., Fajta 6r., E. Balážová od r. 1949 až do 70-tych rokov. Kratšie tu učili M. Soukupová, D. Chorvát, A. Púllová, St. Hlubocký, Ponížilová, L. Mačičová, A. Krúpová, A. Šebestová, L. Polláková, Alž. Uhlíková, Bartošová, A. Jansová, Palčáková, J. Pavličková, Aluščicová, Chlapečka, L. Michalčová, A. Petrovičová, Božena Bunová, M. Roháčková, Viera Srušková a ďalší.

K 1.1.1961 bola OSŠ premenovaná na Základnú deväťročnú školu a dňom 5.11.1962 prevzala budovu bývalej štátnej školy materská škola pre vlastnú prevádzku. Nesmieme zabudnúť, že v budove býval dlhé roky Štefan Jančí a mnohé slobodné mladé učiteľky, ktoré prišli učiť do Starej Turej v 50 – tých a 60 – tých rokoch.

V tejto budove sa učilo asi 80 rokov a do lavíc tu usadalo veľa žiakov viacerých generácií. Do tej poslednej generácie som patrila i ja a moja mladšia sestra. V šk. r. 1955/56 som tu začala navštevovať prvú triedu. Do školy som sa nesmierne tešila. Začalo sa to slávnostou na školskom dvore pod veľkou lipou. Potom nás budúcich prváčikov učiteľky odviekli do tried a rodičia zostali stáť v chodbe. Aj jeden môj budúci spolužiak, ktorý veľmi nariekal a nechcel ísť dovnútra, pokiaľ mu mama nešla kúpiť prísplášť, aby mohol chodiť do školy, aj keď bude prašť. Možno mal i iné podmienky, na ktoré si už nepamätám... Bol z neho neskôr výborný žiak. Z druhej triedy si pamätám, že ma uč. Justína Pavličková nevybrala nacvičovať akúsi pieseň na pódium s ostatnými žiakmi. Čítala som to ako veľkú krivdu a i na vysvedčení som mala dvojku iba zo spevu. Keďže som nebola čistá jedničkárika, pani učiteľka ma na konci šk. roka nezobrala do svojho domu za odmenu. Moja spolužiačka Viera Hyrčová, rod. Jurčáková, si dodnes spomína, ako jej a ďalším šiestim spolužiakom darovala každému v zelenej háčkovanej taštičke nejaké sladkosti a pomaranče (v tom čase veľmi vzácne ovocie) a ešte im dlho hrala i na klavíri. Spomína si i na príhodu z našej tretej triedy (ja si, žiaľ, na to veľmi nepamätám). Učil nás

Šk. r. 1960/61, nastupujú asi poslední prváčikovia

Štefan Jančí, prísny, spravodlivý, ale voči žiakom i trochu odmeraný, ale vždy rozvážny učiteľ. Ale keď raz prišiel po prestávke do triedy a zbadal, ako sa celá trieda hlučne zabáva na našom postaršom spolužiakovi, ktorý tancoval na vysokej železnej pecku, rozvážnosť ho prešla a za trest potom musela celá trieda kľačať na kolenách na naolejovanej dlážke. Ale vystúpenie nášho splužiaka asi stálo za to.

A v závere – k židovskej škole. Žiaci židovskej školy prešli do maďarskej štátnej školy hneď po otvorení. Rok vzniku židovskej školy sa zatiaľ nepodarilo zistiť. Ale už v r. 1877 tu otec Dr. Dušana Úradníčka absolvoval prvý ročník kvôli nemčine. Vyučoval v nej šachter (zástupca rabína – kantor) v nemeckom jazyku v jednej väčšej miestnosti svojho domu. Židovská škola sa nachádzala na dnešnej ulici SNP, posledné číslo domu bolo 66 v r. 1975 a býval tu Martin Vrabel. Do r. 1942 tam býval šachter Schlesinger s rodinou. Dom sa nachádzal v zradu a vpredu býval tiež židovský občan Leopold Weisenstein. Na mieste jeho domu si postavil dom Michal Vallo. Dnes tam stojí bistro Albena. Všade sa píše, že židovská škola zanikla v r. 1883, keď žiaci prešli do štát. maď. školy. Lenže v zoznamoch prečíslovania domov z r. 1906 a 1930 stojí, že sa tam nachádza „izraelská škola“. Predpokladám, že až do odvečenia staroturianskych židov do koncentrákov tam šachter učil židovské náboženstvo.

Ing. Eva Tomisová, rod. Pagáčová

PRAMENE:

Ján Drobny Kronika Starej Turej, Považské listy, 1927
JUDr. Dušan Úradníček, Kronika Starej Turej, rukopis
Kronika štátnej ľudovej a meštianskej školy v Starej Turej
Fotoarchív: Elena Ježová, Ing. Vl. Dinga, B. Kočí, A. Hlubocká, Ing. R. Novomestský a autorka

Slovenský holokaust - to nebol len Oswienčim...

Čo k tomu hovorí oficiálna historiografia: „Slovensko bolo jedným z prvých satelitných štátov nacistického Nemecka, z ktorých deportovali Židov do táborov smrti. Prvá vlna deportácií bola v roku 1942 a trvala takmer sedem mesiacov - od 25. marca do 20. októbra. Odišlo 57 vlakov s 57 tisíc 752 deportovanými Židmi. Devätnásť transportov vypravili do tábora smrti v Oswienčime, zatiaľ čo zostávajúci 38 vlakov s takmer 39 tisíc Židmi odišlo do oblasti Lublin v Poľsku, ktorý bol pod nemeckou okupačnou správou.“

Lublinský región mal hrať ústrednú úlohu v tzv. „konečnom riešení židovskej otázky v Európe.“ Od samého začiatku nemeckej okupácie Poľska nacisti iniciovali rozsiahle akcie proti Židom v lublinskej oblasti, ktorú pokladali za najvhodnejšie miesto na realizáciu svojich rasových ideologických zámerov. Od začiatku vojny bola lublinská oblasť určená za miesto, kde sa budú sústreďovať Židia.

Tisíce Židov poslali nacisti do lublinskej oblasti najprv z Nemecka, Rakúska, protektorátu Čechy a Morava, neskôr z mnohých ďalších krajín. V roku 1942 začali v tejto oblasti fungovať tri tábory smrti - Belzec v marci, Sobibor v máji a napokon Majdanek začiatkom jesene. Keď v roku 1942 sem deportovali Židov zo Slovenska, oblasť Lublin s tábormi smrti, getami a inými typmi táborov bola jedným z hlavných miest deštrukcie európskeho Židovstva.

Deportácie slovenských Židov sa začali 25. marca 1942. Vpred vypracovaný harmonogram určoval, že bude vypravených 20 transportov s približne 20 tisíc fyzicky zdatnými Židmi a Židovkami. Sedem transportov malo ísť do Oswienčimu a 13 do oblasti Lublin. Nečakané rozhodnutie Slovenska zahrnúť do vysťahovania aj ženy, deti a starých ľudí nielen narušilo harmonogram, ale prinútilo Nemcov zmeniť opatrenia a zvoliť iné miesta určenia. Osud osôb deportovaných zo Slovenska bol v dôsledku

toho iný ako tých, čo boli deportovaní do Oswienčimu. Rozptýlili ich do rôznych miest v lublinskom regióne. Ich osud bol vo väčšine prípadov spečatený v rámci „Operácie Reinhardt“ spolu s väčšinou Židov z Poľska.

Obdobie deportácií zo Slovenska do oblasti Lublin trvalo približne dva a pol mesiaca. Miesto, kde značná časť deportovaných zo Slovenska dochádzala, bolo len prechodnou stanicou, odkiaľ ich potom posielali do tábora smrti. Cieľové stanice pre Židov zo Slovenska ukazujú, že transporty zo Slovenska boli roztrúsené v celej oblasti Lublin. Mnohé sa dostali do miesta, odkiaľ už časť alebo všetkých miestnych Židov deportovali. V iných prípadoch sa transporty dostali do get, ktoré už boli prepĺnené Židmi a nebolo miesto pre novoprišielcov. Deportovaní tam čakali celé dni bez ubytovania a zaopatrenia, bez jedla, v príšerných podmienkach a nikto sa o nich nestaral. Najmä ženy a deti boli vystavené veľkému utrpeniu. Napríklad v Lubartowe miestny nemecký guvernér vyhnal slovenských Židov krátko po ich príchode a prikázal ich rozptýliť do niekoľkých miest a dedín, pričom sa trhali rodiny. Slovenskí Židia sa s neludským zaobchádzaním stretli aj v Cheime, Rajowiaci, Izbici a inde.

Deportovaní zo Slovenska boli ubytovaní v domoch, ktoré pôvodne patrili miestnym Židom, deportovaným už skôr. Dva týždne boli ponechaní sami na seba, nikto sa nestaral, či majú čo jesť. Už do mesiaca od príchodu slovenských Židov mnohí umreli od hladu a chorôb. Deportácie z Rejowieca sa konali 9. augusta 1942. Približne 2 tisíc 700 Židov bez ohľadu na pohlavie alebo vek dostali príkaz zhromaždiť sa na námestí. Tých, čo boli starí a chorí, zavraždili namieste. Počas pochodu k železničnej stanici Nemci odrazu začali strieľať zo samopalov a približne 700 Židov zavraždili priamo v uliciach mesta. Tých, čo zostali, natlačili do dobytých vagónov a šli rovno do tábora smrti v Sobibore.

Slovo na záver.

Na základe údajov z archívu Hebrejskej univerzity v Jeruzaleme bol o.i. zo železničnej stanice v Novom Meste nad Váhom vypravený transport s 1251 našich židovských spoluobčanov, dospelých i detí, v nákladných vagónoch pre dobytok do tábora smrti na území Poľska. Bolo to konkrétne 27. apríla 1942. Dá sa predpokladať, že to boli jednotlivci, či celé rodiny z Nového Mesta nad Váhom, Starej Turej, Myjavy a ďalších miest a obcí podjavorinsko-považského regiónu.

V „Kronike Židovskej komunity na Starej Turej 1752-1942“ jej autor, staroturiansky rodák inžinier Milan Ježo z Bratislavy, v stati, ktorá sa týka transportov do koncentračných táborov o.i. uvádza:

„O niektorých násilím vysťahovaných osobách došli po vojne v rokoch 1946 a 1947 na vtedajší Národný výbor úradné oznamy o vyhlásení za mŕtvych formou právoplatného uznesenia Okresného súdu (Nové Mesto nad Váhom, Liptovský Mikuláš, Žilina). Oznamy neprišli o všetkých odsunutých, žiadny sa však po vojne neohlásil, preto sa dá predpokladať, že všetci odsunutí zahynuli.“

Zo Starej Turej to bolo desať rodín, mužov, žien i malých detí – celkom 40 osôb... Koľko bolo ale tých z nášho kraja, ktorých pohltil holokaust, ten náš slovenský, a to nielen v plynových komorách Oswienčimu? ...

Dr. Marcel Gažik

Podľa historickej dokumentácie SZPB a Múzea židovskej kultúry

Letný tábor „Kuriatko“

Komisia pre sociálne veci a bývanie okrem iných činností spravuje i charitatívny fond mesta Stará Turá. Fond sa naplňa vďaka dobrovoľným finančným príspevkom od fyzických a právnických osôb, ktoré sa získavajú napr. i aktívnou činnosťou členiek komisie počas Vianočného trhu, charitatívnej zbierky počas Plesu mernej techniky, či počas vystúpenia hudobnej skupiny Lyra a Dychovej hudby DK Javorina, i finančného daru od firmy Eur-med.

Prioritným zámerom je poskytnúť sociálnu pomoc občanom nášho mesta, ktorí sú v nepriaznivej sociálnej situácii a túto nedokážu riešiť vlastnými silami. Vďaka vyššie menovaným aktivitám sa nám darí naplňať tento fond a využívať získané prostriedky na účinnú finančnú pomoc tým, ktorí ju potrebujú.

V minulom roku sme hľadali nové možnosti pomoci a podpory, zabezpečili a uhradili sme letný tábor pre 11 detí. Keďže akcia sa stretla s

veľkým úspechom u detí i rodičov, pokúsili sme sa i toho roku tábor ponúknuť opakovane ďalším deťom z rodín, ktorým finančná situácia nedovoľuje zaplatiť pobyt v akomkoľvek tábore. Tento rok sme využili ponuku zrekonštruovaného zariadenia Podvišňové, ktoré v krásnom horskom prostredí ponúkalo množstvo aktivít.

Po dôkladnom výbere detí, ktoré spĺňali kritériá stanovené sociálnou komisiou, tieto boli na odporúčanie p. Začkovej členkami komisie schválené. V ďalších krokoch bola požiadaná o spoluprácu pri zabezpečení tábora riaditeľka CVC – p. Tepličková. Následne p. Začková spolu s p. Tepličkovou vypracovali projekt, vďaka ktorému získali 500 eur od Nadácie ŽIVOT na čiastočné finančné krytie letného tábora. Po náročnej príprave a organizačnom zabezpečení nastal deň, kedy natešené deti plne očakávaní sa lúčili so svojimi rodičmi.

Organizačne a programovo celý tábor zabezpečilo CVC – p. Tepličková, p. Koníková a zdravotnú starostlivosť zabezpečila sl. Nošková. Tábor „Kuriatko“ ponúkol 14 deťom 6 dní plných dobrodružstiev a zážitkov. Deti sa s nadšením zapojili do hier, súťaží, spevu, tanca, opekania, športovej olympiády, hereckej akadémie, nočného pochodu, futbalu, kroketu... Zaujímavým bol i výlet do Trenčína, návšteva Trenčianskeho hradu a plavárne. Využili sme i ponuku manželov Slamkovicov a členov združenia Pathfinder, ktorí počas jedného dňa ponúkli deťom streľbu z luku i pušky, maľbu na sklo, výrobu masiek. Deti boli nadšené. Srdečne ďakujeme i za deti! Dôležité pri všetkých aktivitách bolo i počasie, ktoré deťom prialo a nebránilo v žiadnej plánovanej činnosti.

Deti v tábore bola navštíviť i p. primátorka Ing. Halinárová spolu s členkami komisie. Radosť a nadše-

nie u detí bola viditeľná. To je cieľom a zámerom našej snahy – ponúknuť deťom krásny letný týždeň, na ktorý budú možno spomínať celý život.

Za možnosť poskytnúť deťom krásne zážitky ďakujeme Nadácii ŽIVOT, pretože bez ich finančnej pomoci by sme letný tábor neboli schopní poskytnúť tak veľkému počtu detí s takým bohatým programom. Za podporu tábora patrí poďakovanie i firme ABC knihy za knižné dary pre všetky deti, lekární Na poliklinike za kompletne vybavenie lekárníčky, hotelu Lipa za ceny a odmeny pre deti, p. Trenčianskému za zmrzlinové poháre a samozrejme najväčšia vďaka patrí dievčatám z CVC – p. Tepličkovej a p. Koníkovej za perfektný program, výbornú atmosféru a zariadenosť s akou sa angažovali pri príprave tábora a počas tábora.

Júlia Bublavá – predsedníčka sociálnej a bytovej komisie

FÉNIXÁCKE LETO

Členovia detskej organizácie Fénix koncom školského roka absolvovali veľmi zaujímavý víkend vo Vysokých Tatrách. Po ponuke, ktorá sa neodmieta, našli ubytovanie v štvorhviezdičkovom hoteli Crocuss. Za nádherného počasia vystúpili k vodopádu Skok, cez Popradské pleso až k Žabím plesám, prezreli si symbolický cintorín a na záver sa ešte vyviezli lanovkou na Chatu pod Soliskom. Skvelým zážitkom bola aj jazda zubačkou zo Štrby na Štrbské pleso a spať.

Začiatkom prázdnin zareagovali na výzvu humanitárnych organizácií a pripravili zbierku pre povodňami postihnuté obce. V rámci projektu Balík pre priateľa nazbierali a poslali dvanásť pätnásťkilogramových balíkov šatstva, potrieb do kuchyne či hygienických potrieb do obce Markovce v okrese Michalovce. Slovenská pošta tieto balíky prepravila adresátovi bezplatne! Letný tábor prežili na Kysuciach v obci Oščadnica. V rámci turistického programu navštívili skanzen vo Výchylovke, prírodopisné múzeum v Krásne nad Kysucou, najmodernejší orloj v Starej Bystrici a Trojmedzie – hraničný bod, kde sa stretávajú hranice Poľska, Česka a Slovenska. Nechýbali ani večerné táboráky s gitarou, nočná hra, tradičné služby v kuchyni a vrcholom pre niektorých bolo dojenie kravy. Škoda len, že tohtoročné počasie toho nedovolilo viac. Aj touto formou ďakujeme Milošovi Podhradskému, firme Popo-Expo a Nadácii Život za podporu našich aktivít.

Peter Ištoňa, detská organizácia Fénix

Tábor Nekonečný príbeh

Príbehy sú krásna vec, zažiť ich je lepšia vec. Tento táborový pokrik vymysleli deti na tohtoročnom tábore v Pieninách v dňoch 18.- 25. júla 2010, ktorý pre nich zorganizoval tím vodcov z OZ Klub Prieskumník Pathfinder. Nebol to obyčajný týždeň s počítačmi, elektrikou, záchodom či inými každodennými vymoženosťami. Život v prírode je niečo, na čo sa dlho spomína. Bývať v stane a v lese to je spôsob, ako sa môže človek dotknúť skutočných hodnôt a najst samého seba. Aj keď sa to môže zdať náročné, je to vlastne veľmi prosté a nám nič nechýbalo z toho, čo máme každý deň po ruke. Deti mali pripravený peštrý program. V dopoludňajších hodinách boli zapojené do pracovných workshopov, kde sa učili napr. variť v prírode, stavať prístrešok z celty, strieľať z luku alebo z pušky, či maľovať na sklo. V odpoľudňajších hodinách mali pripravené hry, olympiádu a nechýbalo ani každodenné plnenie bobríkov. Večery sme trávili pri ohníku, speve a príbehu, ktorý nám hovoril ujo Stano. Nočné stráže spríjemňovali bezpečie tábora a deti ich radi vykonávali. Nechýbala ani nočná bojovka s prekonávaním rôznych stanovísk a na jej konci čakal poklad. Mali sme 4 družiny a každá z nich mala svoj pokrik a spoločnými silami bojovali proti sebe. Po celkovom sčítaní bodov si potom víťazné družstvo mohlo na konci tábora vybrať ako prvé odmeny a upomienkové predmety z tábora. Navštívili sme hrad Niedzica v neďalekom Poľsku, ktorý na nás dýchal svojou starobou a splavovali sme riekou Dunajec na raftoch. Čas nám rýchlo ubehol a my sme s ľútosťou zistili, že je koniec tábora. A tie konce sú vždy najťažšie pre každého z nás.

Za OZ Pathfinder Mária Slamková

Táborové dozvuky

Dňa 8.8.2010 sa uskutočnili táborové dozvuky v počte cca 42 účastníkov, kde sme spolu s rodičmi prežili zaujímavý deň plný hier a zábavy. Ako každý rok tak aj tento sme pripravili pre rodičov jeden táborový deň. Stali sa na chvíľu deťmi a v olympiáde si mohli vyskúšať svoje sily, rýchlosť, ale aj odvahu, či pohotovosť. Pozreli sme si spolu zostrih tábora a nakoniec sme opekali. Na pamiatku si všetci odniesli DVD z tábora a verím, že pocity z príjemne stráveného dňa.

Mária Slamková, OZ Klub Prieskumník Pathfinder

Z Centra voľného času Stará Turá

Čo sme zažili od polovice júla do polovice augusta 2010?

- V dňoch 23. - 24.7. sme sa spolupodielali v rámci Tanca slnka na zábavnom programe pre deti na Dubníku.
- V dňoch 1. - 6.8. sme spolupracovali s komisiou pre sociálne veci a bývanie zorganizovali detský letný tábor v RZ Podvišňové (bližšie v príspevku Letný tábor Kuriatko).

Čo pripravujeme v mesiaci september 2010?

- Od 2. do 17.9. bude v CVČ prebiehať propagácia záujmovej činnosti. Počas týchto dní v čase od 8.00 - 16.00 hod sa môžete u nás informovať o krúžkoch a kluboch, o podmienkach prijatia a v prípade záujmu môžete vyplniť žiadosť o prijatie do záujmovej útvaru. Podrobnú ponuku krúžkov nájdete na našej webovej stránke: www.cvcstaratura.edupage.org alebo v augustom čísle Staroturianskeho spravodajcu.
- Krúžková činnosť sa rozbehne v pondelok 20.9.2010.

Věra Teplíčková, riaditeľka CVČ Stará Turá

Hriechy či cnosti?

Počas letnej dovolenky som sa k mojej radosti konečne dostala opäť k čítaniu a do rúk sa mi dostal veľmi zaujímavý článok od Ing. Emila Buráka, PhD., o ktorý by som sa s vami (aspoň z časti) rada podelila. Autor v ňom okrem iného píše:

„Filozofi a sociológovia varujú, že celosvetová finančná kríza a obrovská globálna recesia na trhu dnes znamenajú nie zlyhanie vecí (systému a procesu, teórie), ale človeka (ľudí praxe). Najmä pre falošnosť, nepoctivosť a nesvedomosť ľudí. Prečo najmä? Pretože vybraní ľudia obrátili svojim zvráteným myslenním naruby sedem hlavných hriechov a vyhlásili ich za cnosti...?!“

- Pýchu nazvali zdravým sebedovomím.
- Lakomstvo - zákonom ekonomiky.
- Smilstvo - zdravým biologickým inštinktom.
- Obzerstvo (nestriednosť) - vyššou životnou úrovňou.
- Závisť a nenávisť - bojom za spravodlivosť a politickú slobodu.
- Hnev - rozhorčením nad názorom druhých.
- Lenivosť - filozofickým postojom.

Daň za chyby a dôsledky uvedeného zlyhania, pochybenia či omylov zdieľame všetci. Hoci je veľa povolaných, ku korytu hojnosti a prosperity sa dostane len málo vyvolených. Za chyby sa však platí. A čo je smutnejšie, zaplatia to za vinných aj nevinní...

Učiteľ má ťažkú úlohu, lebo pri jeho výučbe a kázni čakajú od neho žiaci a študenti, aby vedel odpovedať a zdôvodniť aj tie najťažšie otázky či vysvetliť problémy, chyby, protirečenia, paradoxy a dôsledky... A dobro sa vysvetľuje ľahko, zlo však naopak veľmi ťažko.“1

Možno sa pýtate, prečo som si vybrala práve túto citáciu.

Vstupujeme do nového školského roka a školy a školské zariadenia sa opäť zaplnia tisíckami otvorených hlavičiek, do ktorých médiá a spoločnosť vytvrvalie nalievajú hore uvedené „cnosti“. A tieto naše deťrence so zdravým sebedovomím, ktoré sa už dnes málokedy vedú o niečo podeliť alebo niekomu pomôcť, ktoré sú si vedomé všetkých svojich práv a menej už povinností, ktoré svojim výzorom a správaním dávajú jasne najavo, kto je tu pánom, ktorých slovník tvoria celkom iné slová ako dobrý deň, prosím a ďakujem, a ktoré túžia po všetkom, čo majú tí druhí, si prídu práve do škôl skonfrontovať s pedagógmi to, čoho sú plné. Poprajte teda so mnou so začiatkom nového školského roka všetkým učiteľom a vychovávateľom silu, zdravie a pevné nervy. Budú ich potrebovať.

Věra Teplíčková

(1 Ing. Emil Burák, PhD. „Procesy v školách stažuje premena hriechov na cnosti“ – Manažment školy v praxi 6/2010)

Letný deň s remeslami

Rozpálené horúce slnečné lúče privítali nielen remeselníkov, ale i návštevníkov nášho letného remeselného trhu. Profesionáli i nadšení rôznych druhov remesiel ponúkali bohatú ponuku svojich umelckých kúskov. Väčšina z nich nám dala nazrieť aj do svojej „remeselnej kuchyne“, ukázali nám jednotlivé kroky a postupy, výsledkom ktorých je dielko, ktoré poteší nielen svojho tvorca, ale i kupujúceho. Niektorí nám ponúkali možnosť vyskúšať si svoju zručnosť a fantáziu pod ich odborným vedením.

Naše podujatie má i medzi remeselníkmi dobrý ohlas, radi sa k nám vracajú. Našou snahou je popri našich stabilných majstroch pozvať a dať priestor na prezentáciu i novým remeselníkom so zaujímavým tovarom. Nie vždy sa nám to podarí, ale tentokrát sme boli úspešní. Verím, že to ocenia i naši pravidelní návštevníci, ktorým chceme ponúknuť nový a zaujímavý tovar.

Príjemným oživením pre návštevníkov i remeselníkov bola skupina Čančatá - dievčatá, ktoré svojou hudbou a spevom pozývali do spevu i tých, ktorým sú blízke piesne z našich kopaníc. Vystriedala ich folklórna skupina Kýčer z Turej Lúky so svojím hudobno - slovným pásmom Záboje. Pásmo určite zaujalo nielen strednú a staršiu generáciu, ale i mladších. Osobne musím priznať, že nikdy som si neuvedomila, že získam napríklad olej v dávnej minulosti bolo tak náročné a ťažké. Vďaka tomuto zaujímavému pásmu sme sa dozvedeli, že olej sa získaval dokonca i z bukvic a slivkových kôstok. Oba oleje sa získavali studeným lisovaním, bukvicový bol veľmi vzácny a ľudia ho využívali nielen v kuchyni pri príprave jedál, ale i na liečenie boľavých kĺbov. V dávnej minulosti boli ľudia silne prepojení s prírodou a v nej hľadali pre seba poživieň i liekareň. Vážili a chránili si svoje prostredie a boli vďační za všetko čo im príroda ponúkla. V tomto by sme sa mali viac inšpirovať a učiť od svojich predkov, príroda by nám to určite vrátila.

Ďakujem všetkým návštevníkom a remeselníkom za krásnu atmosféru a tešíme sa na ďalšie podujatie.

Za organizátorov: **Júlia Bublavá**

Záhradkárske okienko

Ani po letnom dovolenkovom období nekončí naša starostlivosť o sady a záhrady.

Rodiace rajčiny stále môžeme ochrániť proti hubovitým chorobám postrekom napr. Tanos 50 W, ktorého ochranná doba je len 3 dni. Ostatné prípravky majú dlhšiu ochrannú dobu, no ich použitie je nutné z dôvodu striedania postrekov / Kuprikol 50, Champion 50 WP, Bravo 500, Kocide 2000, Cuproxat SC,.../ Často používaný Paralux je asi jediný prípravok bez ochranného doby.

V prvej dekáde septembra sa v našej oblasti dá úspešne aplikovať proti mínerke pórovej postrek Reldan 40 EC.

Po zbere plodín by sme nemali zabudnúť, že v prípade väčšieho zaburinenia pôdy nežiadúcou burinou môžeme použiť chemickú ochranu. Na jej likvidáciu sa používajú tzv. totálne herbicidy postrekom na list, napr. Fondo, Garlon, Kaput, Roundup Biaktiv, Touchdown, Basta 15.

S blížiacim sa chladným počasím pozorujeme i sťahovanie sa myší a potkanov do blízkostí obydlí a domov. Krmovinové nástrahy je treba ukladať vopred, aby sa nepremnožili v nových teritóriách. Osvedčené prípravky sú Deration, Ratimor, Ratmex, Rodentic Fast, Baraki a lepidlo v tubách Bio Stop, No Rat.

„Tekuté spracovanie“ ovocia a následné uskladňovanie úrody je treba dobre pripraviť a priebežne kontrolovať. Na kvasenie sa pridávajú vínne kvasinky spolu so živnou soľou. Spolu maximálne stimulujú rast a rozmnožovanie kvasiniek v mušte.

Muštomer sleduje množstvo cukru v sledovanom roztoku, pričom jeden dielik zodpovedá 1kg cukru na 10 litrov vody pri 20°C. Rozsah sa pohybuje od 27 do 10 dielikov.

Cukromer sa používa podobne, no na zrelosť kvasu pred pálením. Kvasením sa znižuje cukratosť a zvyšuje obsah alkoholu. Kvas sa považuje za súci na pálenie pri dosiahnutí dvoch dielikov. Rozsah sa pohybuje od 8 do 0 dielikov.

Liehomer sleduje stupeň alkoholu a rozsah prístroja sa pohybuje podľa potreby od 100° do 0°. Presnejšie sú spojené s teplomerom a nastavené na 20°C, spolu s dodávanou prepočítavacou tabuľkou.

Na kvasenie sa jednoznačne odporúčajú nádoby s väčším objemom a kónickým tvarom – tzv. kade.

tel.: 7763485

Váš partner nielen pre záhradu

Jedinečná príležitosť!

Prvá opatrovateľská agentúra ponúka opatrovanie detí a dospelých za výhodné ceny. Hľadáme opatrovateľky zo Starej Turej a okolia. Kontakt: 0905 436 432, 0918 525 453

Mestský futbalový klub Stará Turá ďakuje za finančnú podporu firme EURO - BUILDING, a. s.

Medzinárodný zápas starých pánov v Starej Turej BAF Stará Turá – Bohemians Praha 3:3 (2:1)

BAF Stará Turá: Chnapko, Moravčík, Ješko, Hučko, Černák, Turan, Pribiš, Tuka L., Vido, Briška, Hrašný, Vrba, Tučka M., Mikulec, Sekerka, Hodermarský, Adásek
Bohemians Praha: Hruška Z., Dobiáš K., Prokeš, Berger, Štambacher, Dobiáš P., Panenka, Koukal, Hruška V., Boháč, Mráz, Valent, Hozlár, Dovina

Vido a peknou strelou zo 16-ky vyrovnal na 1:1. V 21. min. bravúrne vyrazil strelu hostí brankár Chnapko. V 23. min. faulovali domáci v pokutovom území a rozhodca odpískal penaltu. K lopte sa postavil Panenka, ktorý ale loptu priťukol Dobiášovi a ten minul domácu bránu. Tesne pred polčasom urobili hostia chybu v obrane a

Dňa 1. augusta sa odohral v Starej Turej medzinárodný futbalový zápas, v ktorom si zmerali sily starí páni Starej Turej s bývalými hráčmi Bohemians Praha, ktorých reprezentovali majstri Európy z Belehradu v roku 1976 na čele s A. Panenkom, K. Dobiášom a veľikánmi, ako boli F. Štambacher, Z. Hruška, M. Valent, Z. Prokeš a pod.

I napriek tomu, že sa zápas odohral v obedňajších hodinách, mal vysokú úroveň. Hralo sa 2x30 min., lebo hostia odohrali priateľský zápas v sobotu v Bzinciach p/J.

Už v 11. min. mali hostia prvú šancu, ktorú nevyužili. Domáci vystrelili na bránu až v 15. min., keď Hodermarský vystrelil z 20 m a Hruška jeho strelu vyrazil. Hostia sa z protiútoky ujali vedenia Mrázom 0:1. Hostia sa tešili z gólu krátko, lebo domáci rýchlo rozohrali, k lopte sa dostal

Sekerka pohodlne zvýšil do prázdnej brány na 2:1. V posledných sekundách ušiel po ľavej strane Pribiš a z 18 m preveril pozornosť brankára Hrušku. Po prestávke začali hostia náporom. Už v 31. min nastrelili žrd, ale v 36. min. Hruška V. vyrovnal na 2:2. V 44. min. mali domáci obrovskú šancu, keď Vido obohral 3 hráčov a samostatný nájazd nepremenil, brankár mu vystihol smer kľučky a loptu chytil. V 47. min. sa hostia ujali vedenia 2:3 gólom Boháča. Záver ale patrili domácim. V 53. min. sa dostal k lopte Vrba a nádhernou strelou vyrovnal na konečných 3:3. V záverečných pokutových kopoch vyhrali hostia 2:3. Zápas s prehľadom rozhodoval Peter Petrik.

Ing. Ján Hodermarský

Foto: Domáce mužstvo BAF s hráčmi Bohemians Praha

Padáky a rogalá nad mestom...

V sobotu 21.8.2010 sa konal 5. ročník preletu kanálu La Manche (na Slovensku). Tentoraz letová trasa viedla presne ponad Starú Turú, (z Trenčína do Turej Lúky), preto po 16. hod. bolo možné vidieť na oblohe postupne 3 motorové padáky a 16 rogal, ktoré preletali do Trenčína na začiatok akcie. Hlavný prelet „kanálu“, začal o 18. h a tak asi po 30-tich minútach bolo možné vidieť nad našim mestom najprv 11 motorových padákov a potom 16 rogal, ktoré pre väčšiu rýchlosť štartovali neskôr. Jeden motorový padák núdzovo pristál „do mora“ (pre poruchu motora) v oblasti Bošáče. Pilot bol zachránený a dovezený na letisko, kde si už o 22. h pochutnával na guláš. D.K.

STAROTURIANSKY SPRAVODAJCA, mesačník obyvateľov mesta Stará Turá, ročník XVIII., číslo 9 - september 2010. Vydáva mesto Stará Turá, www.staratura.sk. Adresa redakcie a inzertného oddelenia: Mestský úrad, Ul. SNP 1/2, 916 01 Stará Turá, tel. (032) 7461615, 746 1611, fax 7764276, e-mail: media@staratura.sk, msu@staratura.sk. Redakčná rada: Mgr. Ján Tomeš - predseda, (zastupca@staratura.sk), Ján Mikláš, Mgr. Anna Chmurová, Bc. Zuzana Zigová, Ing. Gustáv Rumánek, Věra Teplíčková, Jana Roháčková. Šéfredaktor: Ján Mikláš, (032) 746 1615, 0905446984, mail: media@staratura.sk. Zalomenie, tlač a distribúcia: Vydavateľstvo DELTA, Jirí Foldyna, e-mail: noviny@ismo.sk, tel. 0905259315. Vychádza začiatočkom každého mesiaca. Uzavierka čísla je vždy do 15. v predchádzajúcom mesiaci. Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky štylisticky upravovať, zosťručňovať, prípadne i neuverejniť. Za obsah platenej inzercie a reklamy zodpovedá inzerent (objednávateľ). Zasláné rukopisy, fotografie, kresby - ak to nebolo dohodnuté inak, redakcia nevracia. Registrácia: EV 2849/08. Cena reklamy: 0,49 eura/1 cm², 0,66 eura/1 cm² (16 str). Vlastníkom tohto periodika je mesto Stará Turá. © DELTA